

కేసీఆర్, హరీష్ రావు పిటిషన్ పై తీర్పు లిజర్వ్ ?

మేడిగడ్డ బ్యారేజీ కుంగిన
వ్యవహారంలో కేసీఆర్,
హరీష్ రావు దాఖలు చేసిన
పిటిషన్ పై హైకోర్టు విచారణ
తీర్పును లిజర్వ్ చేసిన రాష్ట్ర
ఉన్నత న్యాయస్థానం
బ్యారేజీ పిల్లర్లు కుంగడానికి
నాసిరకమైన నిర్మాణంతో పాటు
సరైన డిజైన్ లేకపోవడమే
కారణమంటూ రాజలింగమూర్తి
క్రిమినల్ పిటిషన్ దాఖలు
ఇటీవలే హత్యకు గురైన
రాజలింగమూర్తి

ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికలలో పట్టభద్రులు కాంగ్రెస్కు అండగా ఉండాలి

- నిజామాబాద్ ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికలసభలో సీఎం రేవంత్ సంచలన వ్యాఖ్యలు
- పోటీ చేయని పార్టీకి ప్రశ్నించే అర్హత లేదు
- 55 వేల ఉద్యోగాలిచ్చాం
- టీచర్లు మాకే ఓటేయాలి
- స్కిల్ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు చేశాం.
- కేసీఆర్ రూ.7 లక్షల కోట్ల అప్పులు చేశారు
- మా సర్వే కరెక్టా? కేసీఆర్ సర్వే కరెక్టా?"

ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల ప్రచారంలో భాగంగా నిజామాబాద్ సభలో సీఎం రేవంత్ రెడ్డి సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాజీ సీఎం కేసీఆర్, బీజేపీపై తీవ్ర స్థాయిలో విరుచుకుపడ్డారు. ఫామిహాస్ లో కూర్చుని తమ ప్రభుత్వంపై కుట్రలు చేస్తున్నారంటూ కేసీఆర్ ను విమర్శించారు. ప్రజలు తిరస్కరించినా మార్పు రాకుండా, పార్టీ పేరు మార్చుకున్నారంటూ ఎద్దేవా చేశారు. ఫోన్ ట్యాపింగ్ కేసులో కేసీఆర్ ను ఎందుకు అరెస్టు చేయడం లేదని బండి సంజయ్ ప్రశ్నిస్తున్నారు. కానీ, అనలు కేసీఆర్ అరెస్టును అడ్డుకుంటున్నది బీజేపీయేనని రేవంత్ ఆరోపించారు.

కేసీఆర్ ను రక్షిస్తోంది బీజేపీనే..

“విదేశాల్లో ఉన్న ప్రభాకర్ రావు, శ్రవత్ రావులను భారత్ కు రప్పిస్తే, 24 గంటల్లోనే కేసీఆర్ ను అరెస్టు చేస్తాం. కానీ, బీజేపీ కేసీఆర్ ను రక్షించే ప్రయత్నం చేస్తోంది” అని రేవంత్ ఆరోపించారు. “కేసీఆర్ అరెస్టుకు బీజేపీ అడ్డుగా నిలుస్తోంది. ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో బీఆర్ఎస్ ను బీజేపీ జైక్ మయిల్ చేస్తోంది. కేసీఆర్ అరెస్టు కాకుండా చూస్తున్నందుకు బీఆర్ఎస్, బీజేపీ చేతులు కలిపాయి. ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో బీఆర్ఎస్ వివరాలు 2 లో

తెలంగాణలో ఎమ్మెల్యే కోటా

ఎమ్మెల్యే, ఎన్నికల షెడ్యూల్ విడుదల

- ❑ ఐదు ఎమ్మెల్యే కోటా ఎమ్మెల్యే స్థానాల ఎన్నికలకు షెడ్యూల్ విడుదల
- ❑ మార్చి 3న నోటిఫికేషన్,
- ❑ 20న ఎన్నికలు
- ❑ మార్చి 29 నాటికి ఐదుగురి
- ❑ ఎమ్మెల్యేల పదవీకాలం

తెలంగాణలో ఎమ్మెల్యే కోటా ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల షెడ్యూల్ ను కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం విడుదల చేసింది. తెలంగాణలో ఐదుగురి ఎమ్మెల్యేల పదవీకాలం ముగియనుంది. మార్చి 29 నాటికి ఐదుగురి ఎమ్మెల్యేల

2047 నాటికి స్వర్ణాంధ్ర కలను సాకారం చేస్తాం

కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక రాష్ట్రాన్ని గాడిలో
పెడుతున్నామన్న గవర్నర్ జస్టిస్ అబ్దుల్ నజీర్
తమ ప్రభుత్వం వచ్చాక తలసరి ఆదాయం పెరిగిందని వెల్లడి
ఉభయ సభలను ఉద్దేశించి గవర్నర్ ప్రసంగం
తలసరి ఆదాయం పెరిగింది
“ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు పెంచేందుకు అనేక పథకాలు
‘వైఎస్సార్స్ పాలన వల్ల
రాష్ట్రం 25 ఏళ్ల ఆదాయాన్ని కోల్పోయింది

రైతులకు శుభవార్త పీఎం కిసాన్ నిధులు విడుదల

పీఎం కిసాన్ 19వ విడత విడుదల సోమవారం (ఫిబ్రవరి 24న) ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ విడుదల చేశారు. తాజాగా విడుదల చేసిన రూ.22వేల కోట్లతో 9.7 కోట్ల మంది రైతులకు ప్రయోజనం చేకూరనుంది. రైతులకు ఏటా ఒక్కో విడత రూ.2,000 చొప్పున మూడు విడతల్లో రూ.6,000 సాయం అందించే ‘పీఎం కిసాన్’ పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం 2019 ఫిబ్రవరి 24న ప్రారంభించింది. ఇప్పటి వరకు 11 కోట్ల మంది రైతులకు 18 వాయిదాల్లో రూ.3.46 లక్షల కోట్లు అందజేసింది.

2 వేల మంది యూఎస్ ఎయిడ్ ఉద్యోగులను పీకి పారేసిన ట్రంప్!

- వేల మంది ఉద్యోగులకు బలవంతపు సెలవులు
- ప్రభుత్వ ప్రణాళికను నిలిపివేసిలా అదేశాలు జారీ
- ప్రభుత్వంచేసే అనవసరపు ఖర్చులను తగ్గించడానికే
- ఈ నిర్ణయం మిగిలిన ఉద్యోగుల్లో భయాందోళన
- దాదాపు 600 మంది ఉద్యోగులను కార్యాలయ భవనంలోకి వెళ్లనియకుండా నిలిపివేత

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థపై ప్రపంచం ఆశాభావంతో ఉంది

- ప్రధాని మోదీ
- గ్లోబల్ ఇన్వెస్టర్స్ సమ్మిట్ లో ఆయన ప్రసంగం
- జనాభా పరంగా మధ్య ప్రదేశ్ 5వ అతిపెద్ద రాష్ట్రం
- సౌరశక్తిలో భారత్ నూపర్ పవర్ గా మారింది
- సమ్మిట్ లో 60 దేశాలకు చెందిన పారిశ్రామికవేత్తలు, దేశాల దౌత్యవేత్తలు

తొలి ప్రాధాన్యత ఓట్లతోనే కూటమి అభ్యర్థులు గెలవాలి

- ఐటీ శాఖల మంత్రి నారా లోకేశ్
- ఈ నెల 27న ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల పోలింగ్
- ఉండవల్లి నివాసంలో నారా లోకేశ్ సమీక్ష
- ప్రచారానికి లితి తక్కువ సమయం ఉందని వెల్లడి
- టెక్నాలజీ వాడుకుని ఓటరుకు చేరువ కావాలని సూచన

గ్రామ్యయేట్ ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలపై పార్టీ సీనియర్ నేతలతో మంత్రి నారా లోకేశ్ ఉండవల్లి నివాసంలో సమీక్షించారు. ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా-గుంటూరు జిల్లాల గ్రామ్యయేట్ ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో తొలి ప్రాధాన్యత ఓట్లతోనే కూటమి అభ్యర్థులు భారీ మెజారిటీతో ఘన విజయం సాధించాలని రాష్ట్ర విద్యా, ఐటీ శాఖల మంత్రి నారా లోకేశ్ స్పష్టం చేశారు. ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలపై పార్టీ సీనియర్ నేతలతో మంత్రి లోకేశ్ నేడు ఉండవల్లి నివాసంలో సమీక్షించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ప్రచారానికి లితి తక్కువ సమయం మాత్రమే ఉండటంతో టెక్నాలజీ వినియోగం ద్వారా ప్రతి ఓటరును అభ్యర్థించాలని అన్నారు. ఎన్నికల ముందు రోజు శివరాత్రి పండుగ వివరాలు 2 లో

ఎమ్మెల్సీగా నన్ను గెలిపించండి ఇంద్రా గౌడ్

తెలంగాణ సేన న్యూస్ : పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో నన్ను గెలిపించాలని పట్టభద్రులకు విన్నవించుకున్న సిలివేరు ఇంద్ర గౌడ్ సోమవారం సిద్దిపేట జిల్లా గజ్జేర్ పట్టణ కేంద్రంలో సిలివేరి ఇంద్ర గౌడ్ మాట్లాడుతూ కరీంనగర్, మెదక్ ఆదిలాబాద్ నిజామాబాద్ పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో నాకు అందగా నిలవాలని,ఎన్నికల బ్యాలిట్ పేపర్లో క్రమసంఖ్య నాలుగో నంబర్ పై సిలివేరి ఇంద్ర గౌడ్ అనే పేరు పక్కన మొదటి ప్రాధాన్యత ఓటు వేసి గెలిపించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు, యువత రాజకీయాల్లో రావాలనే ఉద్దేశంతో ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడం జరుగుతుందని ఎమ్మెల్సీగా నాకు అవకాశం ఇస్తే యువతకు అందగా ఉంటానని తెలిపారు.

అంబేద్కర్ సంఘం సమావేశం

హైదరాబాద్, తెలంగాణ సేన న్యూస్ : గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కమిటీ అధ్యక్షుడు అబ్దుల్ రెహమాన్ తెలంగాణ అంబేద్కర్ సంఘం ఆదర్శంలో సమావేశం జరిగింది అదే విధంగా గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ పరిధిలో మున్సిమ్, క్రిస్టియన్, దళితలపై అనేకమైన భూ పరంగా,కుల పరంగా, రాజకీయపరంగా, ఏదో విధంగా దాడులు జరుగుతూనే ఉన్నవి కాబట్టి అతి తొందరల్లో నూతన కమిటీ ఏర్పాటుచేసి గ్రేటర్ పరిధిలో సదస్సు నిర్వహిస్తానని రాష్ట్ర కార్యాలయంలో అబ్దుల్ రెహమాన్ ప్రకటించారు.ఈ సమావేశానికి రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శ్రీహరి, ప్రధాన కార్యదర్శి ముత్యాల జంగయ్య,రాష్ట్ర మహిళా అధ్యక్షులు దాసరి మమత,మరియు రంగారెడ్డి జిల్లా సభ్యులు టి. సాలయ్య ఈ సమావేశానికి హాజరు అవువడం జరిగింది. వికారాబాద్ జిల్లా అద్వైజర్ బి.రత్నయ్య కి నియామక పత్రం ఇవ్వడం జరిగింది.

నిత్యం కెసిఆర్ జపం చేస్తున్న సీఎం రేవంత్ రెడ్డి

కల్వకుంట్ల కవిత

మహబూబాబాద్ టౌన్ తెలంగాణ సేన

: పలు కార్యక్రమాలకు సోమవారం రోజు మహబూబాద్ జిల్లాకు విచ్చేసిన ఎమ్మెల్సీ కవితకు స్వాగతం పలికిన తెలంగాణ జాగృతి జిల్లా నాయకులు గుంధసెరి వేణు టిఆర్ఎస్ పార్టీ కార్యాలయంలో మీడియా సమావేశంలో ఎమ్మెల్సీ కలవకుంట్ల కవిత గారు మాట్లాడుతూ ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన 6 గ్యారంటీలు ఉన్న లేదని కేసీఆర్ గురించి పదేపదే మాట్లాడుతున్నారని రేవంత్ రెడ్డి గారిని పరిపాలన మీద ధ్యాన లేదు గాని నిత్యం కెసిఆర్ మీద తన ధ్యానని ముందు ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చాలని మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడడం జరిగింది.

మాధూర్ విద్యాలయ వార్షికోత్సవం

సికింద్రాబాద్, తెలంగాణ సేన న్యూస్ : మాధూర్ విద్యాలయ హైస్కూల్ వారసీగూడ 12వ వార్షిక దినోత్సవ వేడుకలను బిఎన్ఆర్ గార్డెన్స్ నామలగుండులో నిన్న సాయంత్రం జరుపుకుంది. ఈ సందర్భంగా టి ఆర్ ఎం ఎం ఏ గ్రేటర్ హైదరాబాద్ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ. కె. తిరపామ కృష్ణ ఆచార్య మరియు మహిళాబాద్ మండల అధ్యక్షులు శ్రీ. సుదీప్ కుమార్తో పాటు మాధూర్ పాఠశాల కార్యదర్శి డాక్టర్ ఆర్విఎల్ఎస్ ప్రసాద్ గౌరవ అతిథులుగా హాజరయ్యారు. పాఠశాల విద్యార్థులు కొన్ని సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలతో వివిధ నృత్యాలను చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో షే బ్లాక్ సింగర్స్ వినియోగ సబ్సిడీ, నిహారిక పాటిన పాటలు హైలైట్ అని నిలిచాయి న్యూట్ ప్రెసిపాల్ ఆర్ రాజేశ్వరి. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులతో పాటు తల్లిదండ్రులు పాల్గొన్నారు.

వికారాబాద్ లో టి బి ఎఫ్ మహాసభల కరపత్రాల ఆవిష్కరణ

వికారాబాద్, తెలంగాణ సేన న్యూస్ : వికారాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలో తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్ వికారాబాద్ మహాసభల కరపత్రాలను విడుదల చేయడం జరిగింది. వికారాబాద్ కన్వీనర్ కొలుమాల నాగభూషణం మాట్లాడుతూ తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్న తర్వాత ప్రజల ఆశల ఆడియాశలైన వేళ దేశ ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమానికి ఊపిరి పోసిన తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్ ప్రజాస్వామ్య తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం తెలంగాణ సమాజం ఏడు దశాబ్దాలుగా అలుపెరుగని పోరాటం చేసింది ఇప్పటికీ చేస్తోనే ఉంది అమరుల త్యాగాలనే 1200 మంది విద్యార్థులు యువకుల బలిదానాలతో భౌగోళిక తెలంగాణ రూపంలో అది నెరవేరింది కానీ మొదటి నుండి తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్ దోపిడీ పీడనలేని ప్రజాస్వామిక తెలంగాణ్ణి మహాసభల ఆయుధాల సాధనకై ప్రజల పక్షాన పోరాడుతున్నది. మరింత తెలంగాణ ఉద్యమం తెలంగాణ వ్యాప్తంగా విస్తరిస్తున్న సందర్భంలో ఆంధ్ర వలస పాలకులు భయపడిపోయే ఉద్యమాన్ని ఆపాలని కుట్రలు పని తెలంగాణ ఉద్యమకారులను అంకశముతాలనే నీనప్పుని నిర్బంధం తెలంగాణ నిర్బంధించినప్పుడు ఎదుర్కొలు నిలబడ్డ తెలంగాణ ప్రజాప్రతిని ప్రజల కోసం ప్రజలకై ప్రజా ఆకాంక్షల మేరకు తెలంగాణ రావాలని నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగ కల్పనలు జరగాలని విద్యు వైద్యం ప్రతి కుటుంబానికి ప్రభుత్వం విధిగా అందించాలని ముందుజోత ఉంది పోరాడుతుంది కనుక మార్చి 9 వ తారీఖు వికారాబాద్ కేంద్రంలో జరగబోవు మొదటి మహాసభలను విజయవంతం చేయాలని కొలుమాల నాగభూషణం కోరుతున్నాను తెలిపారు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవారు రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు కడమంచి రాంబాబు, వడ్ల వేళ్ళనాథం కే గోపాల్ గారు, చైతన్య సిరిపురం సంతోష గారు మధు గారు ప్రభావతి గారు తదితరులు పాల్గొని మహాసభలను విజయవంతం చేయాలని కరపత్రం విడుదల చేసి ప్రజలు అత్యధిక సంఖ్యలో పాల్గొనాలని కోరడం జరిగింది.

మళ్ళీ కల్వర్లవితం తెలంగాణ కకావికలం

రోజువారీ అలవాటులో భాగంగా సోమవారం దినపత్రిక చేతిలోకి తీసుకోగానే పతాకపార్శ్వా తుపాకుల మోత కంటపడింది. ఏటూరునాగారం అదవుల్లో ఏడుగురికాల్పితేత దుర్భాస్తన చదవాల్సి రావడం బాధాకరం. పదేండ్ల కిందట ప్రతి ఉదయం మోసుకొచ్చే నెత్తుడి సమాచారమే మళ్ళీ పునరావృతమైపోయింది. వినకూడని,కనకూడని, కలలో కూడా రాకూడదనుకునే రాజ్యం రాసే రక్త చరిత్రను, మళ్ళీ తెలంగాణ చదువుకోవాల్సిన దుస్థితి దాపురించింది. పాత దుర్బిణాలు మరిచి, పదేండ్ల పాటు ప్రగతి వార్తలకు అలవాటు పడిన సమాజం, ఏడాదిగా ప్రభుత్వం నోటి నుంచి జాలువారుతున్న అబద్ధాన్ని వినురుతున్న చేతి వాటాన్ని మోపుతున్న నిర్బంధాన్నిచవిచాస్తున్నది. ఏడాదిలోనే అంతటా అలజడి, అన్ని వర్గాల్లోనూ ఆందోళన అలుముకున్నది. రాష్ట్రాన్ని వెనక్కి నడిపిస్తూ, ప్రజలను నిర్బంధంలోకి నెడుతూ రేవంత్రెడ్డి సర్కార్ సాగిస్తున్న అమానవీయ పరిపాలనపై ఆందరితో ఆవేదన నిండుకున్నది. రాష్ట్ర అవిన్యాసానికి మునుపు ఏలాంటి భయానక భౌతిక పరిస్థితి తెలంగాణలో ఉండేదో, ఏడాదిగా అదే విధమైన గడ్డుకాలం అన్ని గడపల్లోకి వచ్చిపడింది. అలజడి, ఆందోళన, అబద్ధవేత అంతటా మళ్ళీ చల్లిబిల్లుతున్నది.

సల్లెల్లో ఇనుప బూట్ల కవాతు, లాఠీల కోలాటం, సంకెళ్ల నవ్వు, తుపాకుల గర్జన మళ్ళీ మామూలైపోయింది. అక్రమ అరెస్టులు, బూటకపు ఎన్కోంటర్ల వార్తలు రోజురోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. ఇప్పుడు తెలంగాణ నిప్పుల కుంపటిని నెత్తిన పెట్టుకొని ధుఃఖిస్తున్నది. తెలంగాణకు మళ్ళీ ఏ దుస్థితి రాకూడదనుకున్నామో, అదే విషయ పరిస్థితి రాష్ట్రమంతటా విస్తారమైపోయింది. శనివారం నాడు పౌరహక్కుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ప్రొఫెసర్ లక్ష్మణ్, ఆ సంస్థ ప్రధాన కార్యదర్శి టిఆర్ఎస్ కేంద్ర కార్యాలయానికి వినతిపత్రం ఇచ్చేందుకు వచ్చారు. ఛత్రీసీగడ్ రాష్ట్రంలోని అయినా సరే ఆవరోషన్ కూర్ పేరిట కేంద్ర సర్కార్ సాగిస్తున్న దారుణ దమనశాండకు వ్యతిరేకంగా, దేశ రాజధానిలో నిర్వహిస్తున్న సభకు విపక్ష పార్టీల మద్దతు కోరుతూ, తెలంగాణ భవన్కు వారోచ్చారు. ఆ సందర్భంగా కేంద్ర సర్కార్ కాదు, రేవంత్రెడ్డి సర్కార్ కూడా హక్కుల హాసంలో ఏడాదిలోనే ఎలా కరోళ్ళకంగా న్యవహరిస్తున్నదో వారితో చర్చకు వచ్చింది. ఎన్నికలకు ముందు ఏదో గ్యారంటీ పేరిట కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రచారం చేసిన స్వేచ్ఛాను, నేడు ఎలా చెరసాలలో ఖైదు చేస్తున్నారనే అంశంపై లోతైన చర్చ సీడింది. ఇప్పుడు రాష్ట్రమే అంతటా వలయంలో, నిర్బంధం సీడలో విలవిలలాడుతున్నది. ఈ వికారమైన మార్పును నిలువరించకపోతే, తెలంగాణ స్వాభావిక జెన్నెత్తం మనకాటపోతుందని అందరం చర్చించుకున్నాం. పదేండ్ల కేసీఆర్ ప్రభుత్వ ప్రగతి పోరులో, పరుగులో భాగంగా, ప్రభుత్వంలోని వ్యవస్థగత సంస్థల ఏమరుపాటుతో ఒకటో రెండో పొరపాట్లు దొర్లి ఉండవచ్చు. కానీ, వికాసానికి విరుద్ధంగా నేడు రేవంత్రెడ్డి సర్కార్ ప్రయోగిస్తున్న దమనశాండం రాష్ట్రానికి ప్రమాదకరంగా మారిపోయింది. దేశంలో ప్రభుత్వాల పగ్గాలు వివిధ కారణాలతోనో, ప్రేరకాల ప్రభావ రీత్యానో రాజకీయ పార్టీల చేతులు మారడం సాధారణంగా జరిగేదే. కానీ, మారిన ప్రభుత్వం ఏ సమూహా నెత్తిన పెట్టుకొని నడుస్తున్నదనేది తొలి ఏడాది పాలనలో తేలితెల్లమైపోతుంది. గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 2 రూపాయలకు కిలో బియ్యం, పబ్లిక్ పబ్లిక్ వ్యవస్థ రద్దు, బలహీన వర్గాల సంక్షేమం లాంటి అనేక అభ్యుదయ పథకాలు అమలుపరిచిన ఎన్టీఆర్ సర్కార్ కూడా 1989 ఎన్నికల్లో ఓడిపోయింది. కానీ, తదనంతర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రజల ఆశలను ఎలా

తగులబెట్టిందో, తర్వాతి ఎన్నికల్లో ఏం జరిగిందో చరిత్రలో ఉండవచ్చు. కాంగ్రెస్ చరిత్ర, రేవంత్రెడ్డి లాంటి వారి నేపథ్యం, స్వభావం తెలిసి తెలిసి, మధ్య తరగతి, బుద్ధి జీవులు మళ్ళీ హస్తం పార్చి విష ప్రచారం వలకు ఎరకావడమే తెలంగాణకు ఇళ్ళట్లు తెచ్చిపెట్టింది. తెలంగాణ పునాది సమాహమైన సామాజిక వర్గాలకు ఉన్న రాజకీయ స్వేచ్ఛ, నాలుగు అడుగులు ముందుకు జరిగిన వర్గాలకు

సభలూ, సమావేశాలు, నిరసనలపై ఉక్కుపాదం మోపింది. ఏడాదిలోనే భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, ములుగు ఇలా తెలంగాణ అడవి బూటకపు ఎన్కోంటర్లకు కేంద్రంగా మార్చినేరుబడింది. చివరికి ఎదురుకాల్పులపై నిజ నిర్ధారణ కోసం వైశ్ణవ పౌరహక్కుల సంఘం నేతలు, మేధావులను అక్రమంగా అరెస్టు చేసేశారు. ఈ విధమైన రేవంత్రెడ్డి సర్కార్ నిర్బంధ విధానం చివరికి సంక్షేమ వసతి గృహాలు, గురుకులాల్లో నెలకొన్న దుస్థితిని పరిశీలించే హక్కునూ ప్రతిపక్షమైన టిఆర్ఎస్కు నిరాకరిస్తున్నది. సర్కార్ నిర్ణయానికి దాదాపు 50 మంది గురుకుల, సంక్షేమ వసతిగృహాల విద్యార్థులు బలైపోయారు. చావు తో యుద్ధం చేసి నైలం అనే గురుకుల విద్యార్థిని చివరికి నీమ్నలో తనుపు చాలించింది. వివిధ రంగాల్లో పేదవర్గాల విద్యార్థులు ఎదిగి, తెలంగాణకు వేల కోట్ల సంపదగా మారాలనే మానవీయ సంకల్పంతో, స్వరాష్ట్రంలో కేసీఆర్ ప్రభుత్వం గురుకులాలను తీర్చిదిద్దింది. అలాంటి ఆధునిక వికాసాలయాలను రేవంత్రెడ్డి సర్కార్ విధ్వంసం చేయడానికి వేగంగా పావులు కదుపుతున్నది. ఆర్.ఎస్. ప్రవీణ్కుమార్ ఆధ్వర్యంలోని ఐదుగురు సభ్యుల బృందంలో ఒకడినైన నేనూ, వారితోపాటు క్షేత్రస్థాయి పరిస్థితిని అధ్యయనం చేయడానికి షేరిగూడ గురుకులానికి వెళ్ళాను. ఆ

సందర్భంగా 'అన్నం సరిగ్గా పెట్టుకున్నా సరే చదువు కూడా సరిగ్గా చెప్పకపోతే మా బతుకులు ఏం కావాలి సార్' అని ఒక విద్యార్థి మాతో ఆవేదనగా మాట్లాడుతుంటే, మాకు ఎవలేని బాధ కలిగింది. ఎన్ని కఠిన పరిస్థితులనైనా ఎదుర్కొని, ఎదగాలని ఆత పడుతున్న వర్గాల విద్యార్థులకు, అవకాశాలనూ సర్కార్ నిరాకరిస్తే, దూరం చేస్తే, వారికి నిజంగానే మరో మార్గమేదో? నెహ్రూ అన్నట్లు బహుళార్థక సాధక సాగు నీ టి ప్రాజెక్టుల్లాగానే, సంక్షేమ వసతిగృహాల సైతం ఆధునిక చేదాలయాలే. పేదరికం, విపక్ష తదితర సామాజిక అంతరాల అంశానికి, ఈ రెండు అత్యంత కీలకమైనవి. అయినా విధ్వంసాన్ని సమర్థుకున్న రేవంత్ సర్కార్, కాళేశ్వరం కూలిపోవాలని కలగంటున్నట్లే, గురుకులాల కూడా మూతపడాలని ఉలలాటపడకుండా ఉం టుందా..? పాలకుడి నిర్లక్ష్యం, అహంకారం సమాజానికి ఎంత నష్టం చేస్తుందో రేవంత్ సర్కార్ పాలనాతిరుతో తెలిసిపోయింది. 'ఏడాదిలో విమపుతుంది/ ఇంకా కొన్నాళ్ళగమంది/ చెల్లాచెదులైన తెలుగు వారంతా/ తెల్లదోయి మహారా' అని తరన్నంపెత్త (ఖడ్గ సృష్టి) లో శ్రీశ్రీ గారు రాసినట్లు, నేడు రేవంత్ రెడ్డి సర్కార్ తీరుకు, తెలంగాణ జనమంతా విస్మయించుచూన్నాయి. గ్యారంటీల అమలు దేవుడెరుగు, పోరాడి సాధించుకున్న స్వరాష్ట్రంలో, అసహజ వాతావరణాన్ని సర్కార్ సృష్టిస్తుండటం దారుణం. ప్రజల పట్ల సానుకూల దృక్పథం లేని వికార స్వభావాన్ని ప్రభుత్వం పదే పదే ప్రదర్శిస్తున్నది. హల్చివేతలు, కార్మివేతల విధానాన్ని అవాహ నం చేసుకున్న రేవంత్ సర్కార్, రాష్ట్రాన్ని మళ్ళీ ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాలకు ప్రయోగశాలగా మార్చే దిశగా అడుగులు వేస్తున్నది. కాల్పుల నిషేధం, అయినా నేడు తిరగబడుతున్న తెలంగాణ మళ్ళీ తన అత్యగ్రహణ్య, అన్ని త్యాగా కప్పితంగా నిలబెట్టుకొని తీరుతుంది.

పురుషులకే ఎక్కువ ముప్పు

ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్తోపాటు మరికొన్ని క్యాన్సర్ల బారినపడుతూ పురుషులు ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. క్యాన్సర్కు ఆడ, మగ, చిన్న, పెద్ద తేడా లేదు. కానీ, మారిన జీవనశైలి, ఆహారపు అలవాట్లు, పొగాకు ఉత్పత్తుల వాడకం, జన్యుపరమైన సమస్యల కారణంగా మగవాళ్ళు అధికంగా క్యాన్సర్ రోగాల బారినపడుతున్నారు. మగవాళ్లని వెంటాడుతున్న క్యాన్సర్లపట్ల వాళ్లకు అవగాహన ఉండాలనే వైద్యులు సూచిస్తున్నారు. పురుషులకు ఏలాంటి క్యాన్సర్లు ఎక్కువ వస్తున్నాయి? వాటికి కారణాలు, చికిత్సతోపాటు ఆ వ్యాధులు రాకుండా తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు నేటి ఊపిరిలో తెలుసుకుందాం. క్యాన్సర్.. అత్యంత ప్రమాదకరమైన వ్యాధి. దీని బారినపడుతున్న వాళ్ళు ఏటా పెరుగుతున్నారు. ఈ వ్యాధి సోకి సగటు వయసు కూడా తగ్గిపోతున్నది. ఆధునిక వైద్య విధానాలు, సాంకేతిక పద్ధతుల్లో ఎంతో అభివృద్ధి జరిగింది. బీటి ద్వారా క్యాన్సర్ని గుర్తించడం, చికిత్స చేయడంలో ఎంతో మార్పు వచ్చింది. అయినా అవగాహనరాహిత్యం వల్ల క్యాన్సర్ మరణాలు సంభవిస్తూనే ఉన్నాయి. ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్తోపాటు నోటి క్యాన్సర్, పెద్దపేగు క్యాన్సర్, చర్మ క్యాన్సర్, ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ బారిన పడుతున్నవాళ్లలో పురుషులే ఎక్కువగా ఉంటున్నారు.

సిగ్గుపడితే సమస్య...

క్యాన్సర్ బారినపడిన పురుషుల్లో ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ ఎక్కువ. సాధారణ క్యాన్సర్లతోపాటు పురుషులకు మాత్రమే వచ్చే ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ బారినపడేవాళ్ళు పెరుగుడం ఆందోళన కలిగించే పరిణామం. పురుష జననేంద్రియ వ్యవస్థలో ప్రాస్టేట్ అనే గ్రంథి ఉంటుంది. ఇందులో వీర్యం ఉత్పత్తి అవుతుంది. అలాగే మూత్ర విసర్జన, వీర్యస్రవలానూ ఇది నియంత్రిస్తుంది. ఈ గ్రంథి మూత్రం రావడం, మూత్ర విసర్జన ఆవడం వంటి (స్పెర్మింగ్) నియంత్రణలకు ప్రేరణనిస్తుంది. మూత్రాశయానికి కింద, పురుష నాళానికి పైన ప్రాస్టేట్ గ్రంథి కదుపుతో అమరి ఉంటుంది. ఇది పురుష జననాంగాలకు సమీపంలో ఉంటుంది. ఈ గ్రంథికి క్యాన్సర్ సోకితే దానిని ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ అంటారు. ప్రాస్టేట్ గ్రంథి క్యాన్సర్ బారినపడినప్పుడు మూత్రం విసర్జనలో తేడాలుంటాయి. మంట లేదా నొప్పి, మూత్ర విసర్జన పూర్తయిన భావం కలగజోవడం లాంటి మార్పులుంటాయి. అలసట ఉంటుంది. ఈ లక్షణాలను చాలామంది పట్టించుకోరు. పరీక్షలు చేయించుకోరు. అందువల్ల ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ని చాలా అలస్యంగా గుర్తిస్తున్నారు. తొలి దశల్లో గుర్తిస్తే ఏ క్యాన్సర్ని అయినా తేలిగ్గా నివారించవచ్చు. కానీ, ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ లక్షణాలు తొందరగా బయటపడకపోవడం, బయటపడినా గుర్తించకపోవడం వల్లనే చివరి దశల్లో ఎక్కువ మంది వైద్యులను సంప్రదిస్తున్నారు. కాబట్టి మరణాలు కూడా పెరుగుతున్నాయి. ఈ వ్యాధి బారినపడకుండా మగవాళ్ళు కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని వైద్యులు సూచిస్తున్నారు.

పరీక్షలే పరిష్కారం...

పురుషుల్లో.. కడుపులో జననాంగాలకు సమీపంలో నొప్పి కలిగితే ఇతర నొప్పి అనుకుని పదిలేస్తుంటారు. కొంతమంది ఆ నొప్పి గురించి అవగాహన లేక, ఉన్నా చెప్పకోవడానికి సిగ్గుపడతారు. అదే తగ్గిపోతుంది అనే భావంతో ఉంటారు.

కొన్నాళ్ల తర్వాత సమస్య తీవ్రంగా ఉంటే వైద్యులను సంప్రదిస్తారు. ఇలాంటి సమస్యలు వస్తే నిర్లక్ష్యం చేయకుండా ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ని గుర్తించే ప్రాస్టేట్ స్పెసిఫిక్ యూంటీజెన్ (పీఎస్ఎ) రక్త పరీక్ష చేయించుకోవాలి. ఈ పరీక్ష క్యాన్సర్ని నిర్ధారించలేదు. కాబట్టి ప్రాస్టేట్ స్పెసిఫిక్ యూంటీజెన్ స్థాయిని బట్టి తర్వాత ఎం.ఆర్.ఐ., బయోప్సీ పరీక్షలు చేయించుకోవాలి. సాధారణంగా 50 ఏళ్లు దాటిన పురుషులు ఏడాదికి ఒకసారి ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ స్క్రీనింగ్ బెస్ట్ చేయించుకోవాలి. ప్రాస్టేట్ స్పెసిఫిక్ యూంటీజెన్ రక్తపరీక్ష, డిజిటల్ రెక్టల్ పరీక్ష ద్వారా ప్రాస్టేట్ అరోగ్యాన్ని నిర్ధారిస్తారు. ఒకవేళ తండ్రి, తల్లి వైపు రక్తసంబంధితరో ఎవరైనా ప్రాస్టేట్ క్యాన్సర్ బారినపడితే 40 ఏళ్ల వయసు నుంచే ఏడాదికి ఒకసారి క్యాన్సర్ స్క్రీనింగ్ పరీక్ష చేయించుకోవాలి.

పుట్టుమచ్చలతో పొంది ఉన్న ముప్పు...

శ్రీ, పురుషుల్లో చర్మంపై ఏర్పడే పుట్టుమచ్చలు కొన్ని సందర్భాల్లో చర్మ క్యాన్సర్లకు దారితీయచ్చు. అందుకని చర్మంపై ఏర్పడే పుట్టుమచ్చలు పరిమాణంలో, ఆకారంలో మార్పులు గుర్తించే వైద్యులను సంప్రదించాలి. చర్మంపై ఉన్న పుట్టుమచ్చలు సాధారణమైనలా లేక క్యాన్సర్ మచ్చల్లో నిర్ధారించేందుకు ఏబీసీడిఈ పద్ధతిని అనుసరించాలి. ఏబీసీడిఈ పద్ధతి అంటే ఏ- ఒక పుట్టుమచ్చను రెండు అర్ధ భాగాలుగా విభజించి చూసినప్పుడు రెండు భాగాలు ఒకేలా ఉండకూడదు. బీ- పుట్టుమచ్చ అంచులు లేత రంగులో లేదా గురుకుగా ఉండకూడదు. సి- పుట్టుమచ్చ రంగులో మార్పు రాకూడదు. డీ- పుట్టుమచ్చ వ్యాసం 1/4 అంగుళం కన్నా ఎక్కువగా ఉండకూడదు. ఈ- పుట్టుమచ్చ చర్మం మీద ఉబ్బితూగా, వాచినట్టుగా ఉండొద్దు. పుట్టుమచ్చను పరిశీలించినప్పుడు పై లక్షణాలు ఉన్నట్లయితే వైద్యుల్ని సంప్రదించాలి.

పెద్దపేగు క్యాన్సర్...

పెద్దపేగులో తొలుత చిన్న గుబ్బలు ఏర్పడి, అవి క్రమంగా క్యాన్సర్ కణజాలంగా మార్పుచెందే ప్రమాదం ఉంది. ఈ లక్షణాలు తరచుగా ఎదుర్కొంటుంటే పెద్దపేగు క్యాన్సర్గా అనుమానించాలి. అలసట చేయకుండా వైద్యంతో నిర్ధారణ పరీక్ష చేయించుకోవాలి. డయేరియా, మలబద్దకం సమస్యలు దీర్ఘకాలంగా ఉండటం, పొత్తికడుపు భాగంలో నొప్పి లేదా పట్టికనట్లు ఉండటం, ఉక్కురక్తం బరువు తగ్గడం, మలద్రావం వద్ద రక్తస్రావం కావడం, మలంలో రక్తం పడటం, వీరు అప్రమత్తంగా ఉంటారితో క్యాన్సర్ వచ్చి తగ్గిన వారు. అల్బర్టిన్ తల్లిదండ్రులు, తోడబుట్టినవారు, పిల్లలు)ఎవరికైనా క్యాన్సర్ ఉన్నట్లు తేలితే అప్రమత్తంగా బరువు తగ్గడం, తరచూ ఉన్నట్లయితే ప్రతి మూడేండ్లకు ఒకసారి ఎఫ్ఎఫ్బీటీ, ఫ్లెక్సిబుల్ సిగ్మాయిడ్ సోపి వంటి పరీక్షలు చేయించాలి.

ఓరల్ క్యాన్సర్...

భారత దేశంలో రోజురోజుకు పెరుగుతున్న పెరుగుతున్న క్యాన్సర్ కేసుల్లో నోటి (ఓరల్) క్యాన్సర్లు ఎక్కువగానే సమాదవుతున్నాయి. ఈ రోగుల్లోనూ పురుషులే అధికంగా ఉన్నారు. అందుకని ప్రతి వ్యక్తికీ నోటి క్యాన్సర్ స్క్రీనింగ్ ఎంతో అవసరం. సాధారణంగా నోటిలో కలిగే ప్రాథమిక మార్పుల వల్ల కూడా ఈ రుగ్మతను ఆరంభ గుర్తించవచ్చు. పొగాకు ఉత్పత్తులు తినడం, పొగతాగడం, మద్యసేవంతో తదితర కారణాల వల్ల ఈ నోటి క్యాన్సర్ వస్తుంది.

చికిత్సా పద్ధతులు...

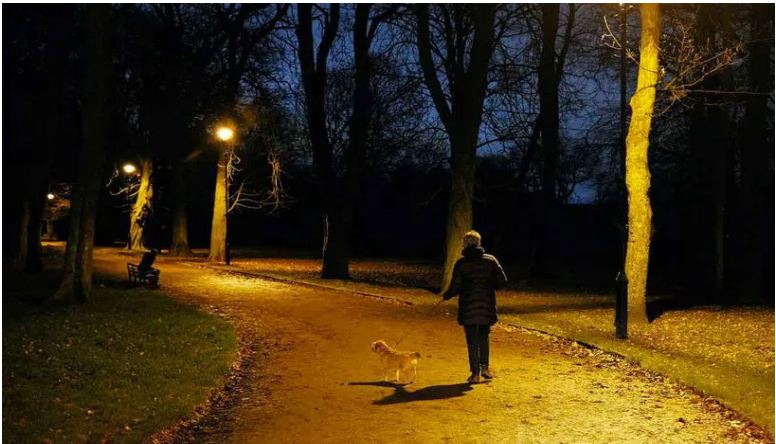
క్యాన్సర్ సోకిన భాగం, వ్యాధి ఉన్న దశ, రోగి వయసు, మెడికల్ హిస్టరీ ఆధారంగా చికిత్సా పద్ధతులు ఆధారపడి ఉంటాయి. సర్జరీ, రేడియేషన్, కీమో, టార్గెటెడ్ థెరపీతోపాటు క్యాన్సర్ కాల సమ్యేతన థెరపీలను కూడా అవసరానికి అనుగుణంగా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. తొలి దశలోనే వ్యాధిని గుర్తించే స్టేజ్-1, స్టేజ్-2లో కూడా కేవలం సర్జరీతోనే వ్యాధిని శాశ్వతంగా నయం చేయవచ్చు. సర్జరీ తర్వాత పునర్నిర్మాణ శస్త్రచికిత్స అవసరం ఎక్కువగా ఉంటుంది. స్టేజ్-3, 4లో ఉన్న రోగులకు కీమో, రేడియేషన్ ఇవ్వాలి ఉంటుంది. 3 డీసీఆర్టీ, పిఎంబిటీ, జిజీఆర్టీ, జిజీకీటీ, డ్రాకిథెరపీ, టీమ్ థెరపీలాంటి ఆధునిక పద్ధతులతో రేడియోథెరపీ ద్వారా చికిత్స ఇవ్వడంవచ్చు. సాధారణంగా ఈ క్యాన్సర్లకు కీమో థెరపీ మాత్ర తక్కువగా ఉంటుందని చెప్పవచ్చు. కొన్ని సందర్భాలలో కీమోను మిశ్రమ చికిత్సగా అందిస్తారు.ఉపశమనం కోసం పాలియేటివ్ కేరీనూ ఉపయోగించాల్సి వస్తుంది.

నోటి క్యాన్సర్ హెచ్చరికలు...

నోటిలో మార్పులను నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. వాటిని ఎప్పటికప్పుడు గమనిస్తూ ఉండాలి. మద్యపానం, ధూమపానం, గుట్టా, పాన సునిలా అలవాటు వెంటనే మారుకోవాలి. నోటిలో ఏవైనా గడ్డలు లేదా అసాధారణ మార్పులు కనిపిస్తే వెంటనే వైద్యులను సంప్రదించి, సకాలంలో చికిత్స తీసుకోవాలి. నోటిలో లేదా గొంతులో, చెంపలపై ఏర్పడే పుష్కల తేలికగా తీసుకోవద్దు. డాక్టర్ చింతమడక సాయుధుడు క్లినికల్ అంకాల జెడ్జిఎంఎన్జి క్యాన్సర్ హాస్పిటల్ హైదరాబాద్.

రాత్రి పూట డిన్నర్ చేశాక వాకింగ్ చేస్తే ఎన్నో అద్భుతమైన ఫలితాలు

మనం ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే రోజూ వ్యాయామం చేయాలన్న సంగతి తెలిసిందే. అయితే వ్యాయామం అంటే మరీ కష్టపడి జిమ్నాలలో కనరత్నలు చేయాల్సిన పనిలేదు. రోజూ కనీసం 30 నిమిషాల పాటు సాధారణ వాకింగ్ చేసినా చాలు. ఎన్నో ప్రయోజనాలు కలుగుతాయని వైద్య నిపుణులు చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఉదయం వాకింగ్ చేయడం వల్ల రోజంతా మెటబాలిజం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఇది క్యాలరీలను కలిగిస్తూనే ఉంటుంది. కనుకనే ఉదయం వ్యాయామం చేయాలని వైద్యులు చెబుతుంటారు. అయితే కేవలం ఉదయం మాత్రమే కాదు.. రాత్రి పూట భోజనం అనంతరం కూడా వాకింగ్ చేయాలి. దీంతో మరింత ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉంటుందని వైద్యులు చెబుతున్నారు. రాత్రి పూట డిన్నర్ చేసిన అనంతరం వాకింగ్ చేయడం ఎన్నో మంచి ఫలితాలను ఇస్తుందని వారు అంటున్నారు.

అధిక బరువు, షుగర్ లెవల్స్..

రాత్రి పూట భోజనం చేసిన అనంతరం కనీసం 10 నిమిషాల పాటు తేలికపాటి నడక కొనసాగించాలి. రాత్రి పూట మన మెటబాలిజం తగ్గుతుంది. కానీ వాకింగ్ చేస్తే మెటబాలిజం పెంచుకోవచ్చు. దీంతో రాత్రి మనం నిద్రించినా కూడా మన శరీరం క్యాలరీలను ఖర్చు చేస్తూనే ఉంటుంది. ఫలితంగా మనం నిద్రలో ఉన్నా కూడా మన శరీరంలోని కొవ్వు కరుగుతుంది. దీంతో అధిక బరువు తగ్గుతారు. బరువు తగ్గలనుకునే వారు కచ్చితంగా రాత్రి పూట డిన్నర్ తరువాత వాకింగ్ చేస్తే ఎన్నో మంచి ఫలితాలను పొందవచ్చు. ఇక రాత్రి పూట భోజనం అనంతరం వాకింగ్ చేయడం వల్ల షుగర్ లెవల్స్‌ను ఆదువులో ఉంచుకోవచ్చు. ఒక ఆధ్యయనం ప్రకారం రాత్రి డిన్నర్ తరువాత వాకింగ్ చేసేవారి ఫాస్టింగ్ షుగర్ లెవల్స్‌ చాలా వరకు తగ్గయిన తేల్చారు. కనుక డయాబెటిస్ ఉన్నవారు ఫాస్టింగ్ షుగర్ లెవల్స్‌ను తగ్గించుకునేందుకు గాను రాత్రి పూట డిన్నర్ చేసిన అనంతరం వాకింగ్ చేయాలి. డయాబెటిస్ ఉన్నవారికి ఇది ఎంతగానో మేలు చేసే విషయం.

కొలెస్ట్రాల్ లెవల్స్..

కొలెస్ట్రాల్ లెవల్స్ అధికంగా ఉన్నవారు రోజూ కచ్చితమైన డైట్‌ను పాటించి వ్యాయామం చేయాలి ఉంటుంది. అప్పుడే కొలెస్ట్రాల్ లెవల్స్‌ను తగ్గించుకోవచ్చు. అయితే రాత్రి పూట భోజనం చేసిన అనంతరం కాసేపు వాకింగ్ చేయడం వల్ల కొలెస్ట్రాల్ లెవల్స్ గణనీయంగా తగ్గుతాయని సైంటిస్టులు చేపడిన అధ్యయనాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. కొలెస్ట్రాల్ ఎక్కువగా ఉన్నవారు రోజూ రాత్రి వాకింగ్ చేస్తే ఎంతగానో ఫలితం ఉంటుంది. అలాగే రాత్రి వాకింగ్ చేయడం వల్ల జీర్ణక్రియ మెరుగు పడుతుంది. తిన్న ఆహారం సరిగ్గా జీర్ణమవుతుంది. అజీర్తి ఉండదు. భోజనం చేసిన వెంటనే గ్యాస్ వస్తుందని, కడుపు ఉబ్బారంగా ఉంటుందని భావించే వారు రాత్రి పూట భోజనం చేసిన అనంతరం కాసేపు వాకింగ్ చేస్తే ఎంతగానో ప్రయోజనం ఉంటుంది. రాత్రి పూట డిన్నర్ అనంతరం వాకింగ్ చేయడం వల్ల జీర్ణ వ్యవస్థ పనితీరు మెరుగు పడుతుంది.

గుండె ఆరోగ్యానికి..

సాధారణంగా భోజనం చేసిన వెంటనే శరీరంలో రక్త సరఫరా మొత్తం జీర్ణాశయం వైపు చేరుతుంది. కానీ రాత్రి తిన్న అనంతరం వాకింగ్ చేస్తే రక్త సరఫరా మెరుగు పడుతుంది. ప్లాటీమ్ ఉన్నవారికి ఇది ఎంతగానో మేలు చేస్తుంది. బీబీ ఉన్నవారు రాత్రి తిన్న అనంతరం వాకింగ్ చేస్తే మంచి ఫలితాలు ఉంటాయి. రాత్రి డిన్నర్ అనంతరం వాకింగ్ చేయడం వల్ల శరీరంలో కొలెస్ట్రాల్ లెవల్స్ తగ్గుతాయి. దీంతో గుండె ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. గుండె పనితీరు మెరుగు పడుతుంది. రాత్రి వాకింగ్ చేయడం వల్ల మనస్సు ప్రశాంతంగా మారుతుంది. అజీర్తి, అందోళన తగ్గుతాయి. దీంతో నిద్ర చక్కగా పడుతుంది. నిద్రలేమి నుంచి బయట పడవచ్చు. పడుకున్న వెంటనే గాడ్ నిద్రలోకి జారుకుంటారు. ఇలా రాత్రి పూట డిన్నర్ అనంతరం వాకింగ్ చేయడం వల్ల అనేక అద్భుతమైన ఆరోగ్య ప్రయోజనాలను పొందవచ్చు.

మీరు యజమానా? వాచ్ మ్యానా?

దైనందిన జీవితంలో సత్యం అనిపించిన ఎన్నో విషయాలు ఆత్మక సూత్రాల్లో అంతగా ఇమడవు! ఓ మధ్యతరగతి మనిషికి పొదుపు అంటే 90% ఖర్చులు తగ్గించుకోవడం వరకే ఆలోచిస్తారు. మదుపు అంటే 'ప్రైవేటుగా చిట్టే వేసే.. ధర్మపద్ధికి తిప్పడమనే తెలుసు!! ముచ్చటపడి కట్టుకున్న ఇంట్లో మురిపెంగా ఉంటారని ఉన్నా.. ఇంకేదో ఆశిస్తారు. రూపాయి, రూపాయి కూడతెట్టి ఇల్లు మీద ఇల్లు కట్టే.. యజమానిగా చిలామనే కావాలని ఆశిస్తారు. ఈ రకంగా ఆలోచించిన ఎందరో.. యజమానులుగా కన్నా, జీతం భర్త్యం లేని వాచీమెన్నగా మిగిలిపోతున్నారు. ఏ పెట్టుబడి అయినా మనల్ని ఉన్నప్పటి నుంచి ఉన్నత స్థాయికి తీసుకెళ్లే ప్రాంతాలి. కానీ, ఆ పెట్టుబడి గురిబందంగా మారితే.. ఆశించిన లాభాలు రావు సరికదా, తలకు మించిన భాగంగా పనిజమిస్తుంది. నడిమనులోనే సాంచిరికి కలను నిజం చేసుకున్న వారు నిజంగా అర్ధవ్యవసాయాలి! చాలి తల్పివెంది.. ఇతర పెట్టుబడుల గురించి అలోచిస్తే మేలైన జీవితాన్ని సాంకం చేసుకోవచ్చు. కానీ, చాలామంది ముసపర్థులు అంటామపడినవాళ్లే ఉంటారు. వాళ్ళు చేసే తప్పులు సాలా ఉంటాయో పరశురామ్ కథ చదివితే అర్థమవుతుంది. పరశురామ్ 'ప్రైవేట్ ఉద్యోగి. మంచి జీతం వస్తుంది. ఊళ్లో కొద్దోగొప్పో అన్న ఉంది. భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు. జీవితం ఉన్నంతలో రిమాన్ సాగిపోతున్న. పిల్లలు బడి వదులు దాడి కాలేజీలోకి ప్రవేశించారు. ఒకరోజు పరశురామ్ అత్తావారు ఊడివద్దారు. అత్తారేమో తన కూతురుతో పంధిల్లో సాంచిర్లు సాద మెదలుపెట్టింది. మామగారేమో అల్లుడితో అదే పుత్రాన్ని తన అనుభవాన్నంతా రంగరించి చెప్పనారంభించారు. 'అల్లుడుగారూ! కూడతెట్టిన సామ్యుతో మంచి స్థలం తీసుకోండి. మంచి బిల్డర్లకు ఇచ్చి లోను మీద ఇల్లు కట్టుకోవచ్చు. మూడంతస్తులు వేసే.. పై ఫ్లోర్‌లో మీరు ఉండి, మిగతావి అడ్డెక్టిస్తే.. అదే కూలోవచ్చు! ఏమంటారు?' అన్నాడు. మామగారే అలోచన నబజానానే తోచింది పరశురామ్‌కు. తల్లి భోధతో ఆతని భార్య కూడా ఆలోచించండి అన్నట్లుగా చూసింది.

కోరికలు.. ఫిర్యాదులు..

ఇల్లు కట్టాలని ఫిక్సయిన పరశురామ్ అప్పటి వరకు తను కూడతెట్టుకున్న దెబ్బంతా వెలికితీశారు. ఈమేఎఫ్లో ఉన్న మొత్తాన్ని తీసుకున్నాడు. కొంత బంగారం కుదుపపెట్టాడు. వెంచర్లో చిన్న స్టలాన్ని అమ్మేసి రూ.కోటి నర్దుబాటు చేసుకున్నాడు. ఆ మొత్తంతో నగర శివారులో 220 గజాల స్థలం కొన్నాడు. బిల్డింగు సంద్రెక్టిస్తే మరో కోటితో జిం2కోపాటు పైన పెంట్‌హౌజ్ నిర్మించేలా ఒప్పుదందం చేసుకున్నాడు. బ్యాంకులో రూ.1.20 కోట్లు గ్యువరుణం తీసుకున్నాడు. అప్పటికే 45 ఏండ్లు ఉండటంతో, లోను దిన్నారే 15 ఏండ్లు పెట్టుకున్నాడు. ఈమేమి రూ.1.20 లక్షంగా ఫిక్సయింది. అంటే ఆతని జీతంలో సగం వాయిదాకు చెల్లించాలని ఫిక్సయ్యాడు! ఇల్లు పూర్తయింది. ఆరు పోర్‌స్లు అడ్డెక్టిస్తే నెల తిరిగేసరికి రూ.60వేలు వసూలు అవుతున్నాయి. పరశురామ్ అసందానికి ఆపధుల్లేవీ. మూడు నెలలు గడిచాయో లేదో.. అద్దెదారులు తరస్సరం గొడవలకు దిగడం, తీర్పు కోసం పరశురామ్ తలుపు తట్టడం కామన్ అయిపోయింది. తప్పు చేసిన వారిని ఇల్లు ఖాళీ చేయిందనడమో, అలా చేయకపోతే తమదే ఒప్పు అనుకున్న వాళ్ళు మరో ఇంటికి మకాం మార్చుకుంటే బరుగుతూ వచ్చింది. ఆరు పోర్‌స్లలో ఎప్పుడూ రెండు ఖాళీగానే ఉంటున్నాయి. ఇది చాలదన్నట్లు.. నీళ్లు చాలడం లేదనీ, కరెంట్ బిల్లు ఎక్కువగా వస్తున్నదనీ, మంచి దిన్నారే పైకి వచ్చేలా ఏర్పాటు చేయమనీ, వాచ్‌మన్‌లో నీళ్లు పోవడం లేదనీ.. ఇలా రోజుకో ఫిర్యాదు రావడం మొదలైంది. వాళ్ల కోరికలు మన్నించలేక, ఫిర్యాదులు పరిష్కరించలేక.. పరశురామ్‌కు సాంచిల్లో ఉంటున్న అనందం రెండోడ్డతే ఆవిరింది. అప్పటి వరకు తన దగ్గర ఉన్నదంతా ఊడ్చిపెట్టి, బ్యాంకు లోను తీసుకుని ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. రిటైర్ అయ్యాక అద్దెల ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో బతుకు వెళ్లడియెచ్చు అని భావించారు. కానీ, వెలకట్టలేని మనశ్శాంతిని దూరం చేసుకున్నాడు. పైగా, బీబీ షుగర్ లెవల్స్ పెరిగాయి. ఆరోగ్యం నిదానంగా దెబ్బతినడం మొదలైంది. ఈమేమి భారంలో పిల్లల పైచదువులప్పుడు పూర్తి స్థాయిలో అందగా నిలవలేకపోయాడు. స్వస్థంగా చెప్పాలంటే.. రెండు కోట్లపైగా ఇన్వెస్ట్ చేసిన యజమాని కాస్త ఆ ఇంటికి వాచీమెన్నగా మారిపోయాడు. ఇప్పుడు మీరు ఆలోచించండి.. రూ.2.20 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి.. ఇల్లు తీసుకున్న వ్యక్తి దర్బాగా బతకుండా, ఇలా నీరుగారిపోవడాన్ని ఏ ఆర్మిక సూత్రం మాత్రం ఆమోదిస్తుంది. ఇదే పరశురామ్ రూ.కోటితో డ్రీవుల్ బెడ్రూమ్ ఫ్లాట్‌గానీ, అదే నగర శివారులో డూప్లెక్స్ ఇల్లు గానీ తీసుకుంటే.. 'అనుభవించు రాజా!' అని పాడుకుంటూ లైఫ్ ఎంజాయ్ చేసేవారు. తానాకటి తలస్తే విధి పోతాకటి జలంంది. శాశ్వత ఆదాయం మాయలోపడి జీవితంలో ప్రశాంతతకు దూరం అయ్యాడు. అప్పటి వరకు తన దగ్గర ఉన్నదంతా ఊడ్చిపెట్టి, బ్యాంకు లోను తీసుకుని ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. రిటైర్ అయ్యాక అద్దెల ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో బతుకు వెళ్లడియెచ్చు అని భావించారు. కానీ, వెలకట్టలేని మనశ్శాంతిని దూరం చేసుకున్నాడు. పైగా, బీబీ షుగర్ లెవల్స్ పెరిగాయి. ఆరోగ్యం నిదానంగా దెబ్బతినడం మొదలైంది. ఈమేమి భారంలో పిల్లల పైచదువులప్పుడు పూర్తి స్థాయిలో అందగా నిలవలేకపోయాడు.

భావించారు. కానీ, వెలకట్టలేని మనశ్శాంతిని దూరం చేసుకున్నాడు. పైగా, బీబీ షుగర్ లెవల్స్ పెరిగాయి. ఆరోగ్యం నిదానంగా దెబ్బతినడం మొదలైంది. ఈమేమి భారంలో పిల్లల పైచదువులప్పుడు పూర్తి స్థాయిలో అందగా నిలవలేకపోయాడు.

పేరులోనే అంతా ఉంది

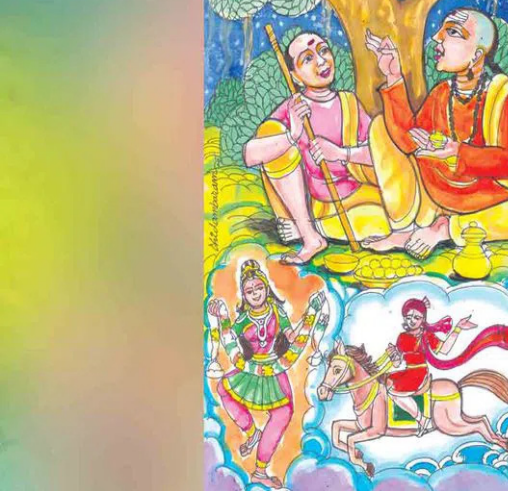
మార్పు శాశ్వతం అనే చమత్కారాన్ని మనం తరచూ వింటూనే ఉంటాం. తెలుగు సాహిత్యంలో ఈ మార్పును కవులు బాగానే ఒంటపట్టించుకున్నారు. ముఖ్యంగా తమ కవిత్వ సంగలనాల శీర్షికల విషయంలో ఈ మార్పు కనిపిస్తుంది. ఇంతకుముందు అంటే రెండు, మూడు దశాబ్దాల క్రితం అన్నమాట.. కవిత్వ సంగలనాలకు మూస బైటిళ్లు ఉండేవి. తాము రాసిన కవిత్వో ఓ కవిత పేరే సంగలనానికి పెట్టేవారు. ఇది ఇప్పుడూ కొనసాగుతోంది కానీ, ఆ కవితకు పెడుతున్న శీర్షికే కొత్తగా, ఆకర్షణీయంగా ఉంటోంది. ముఖ్యంగా ఓ దశాబ్దం నుంచి కవుల్లో ఈ మార్పు చాలా స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఇదే మార్పు కోరిన తరంగా కనిపిస్తోంది. 'ఒక వెళ్లిపోతా' అని ఎం.ఎస్.నాయుడు తన కవిత్వ సంగలనానికి అందులోని ఒక పద్యం పేరే పెడితే తెలుగు సాహిత్య లోకమంతా చాలా ఆశ్చర్య బోయింది. ఆ కవిత్వ సంగలనాలకు అవిచ్ఛరించిన ప్రముఖ కవయిత్రి విమల అయితే, ఆ పేరు చూసి కవిత్వంలో ఎన్ని మార్పులు వస్తున్నాయో అని ఆశ్చర్యపరచుకుంద్యారు. ఆ సభలోనే విమల మాట్లాడు తనూ ఒక్క లైనులోనే ఓ కవితను చెబుతున్న వారూ ఉన్నారన్నారు. ఇదీ నేటి

గత 127 వారాలుగా 'కాశీమజిలీ కథలు' అనుస్థుజనను ఆదరించిన పాఠకులకు ధన్యవాదాలు. 1930వ దశకంలో 12 భాగాలుగా మధిర సుబ్బన్న దీక్షితులు రచించిన కాశీమజిలీ కథల విశిష్టతను గురించి, ఈ అనుస్థుజనలో ఆ కథలను చెప్పేందుకు అనుసరించిన నిబంధనలను గురించి క్లుప్తంగా తెలియచేస్తా.. ఈ శీర్షికను ఇంతటితో ముగిస్తున్నాం. తెలుగులో కాశీమజిలీ కథలకున్న ప్రాచుర్యం మరి దేనికి లేదు. సంసార వ్యామోహాన్ని విడిచిపెట్టి నన్యానం స్వీకరించిన మణిసిద్ధుడు అనే యతి. కాశీమజిలీ చేయాలని నిశ్చయించుకుంటాడు. అయితే యాత్రలకు ఒంటరిగా వెళ్లడానికి నియమాన్ని పురస్కరించుకుని, తనకు తోడుగా రమ్మని ఒక గోపాలకుడ్డి కొడుకాడు. కథలంటే మక్కువ కలిగిన ఆ గోపాలకుడు.. ారిలో కనిపించే విశేషాలన్నిటినీ నాకు విడమరిచి చెబితేనే మీతో వస్తా! అని షరతు పెట్టారు. మణిసిద్ధుని వద్ద ఒక అపురూపమైన మణి ఉంది. దాని సాయంతో దారిలో కనిపించిన ప్రతి విశేషాన్ని తెలుసుకుని, ఎప్పుడొకప్పుడు మణిసిద్ధుడు ఆ గోపాలకుడికి కథలు కథలుగా చెబుతారు. అవే కాశీమజిలీ కథలు. 1930వ దశకంలో మధిర సుబ్బన్న దీక్షిత కవి రచించిన కాశీమజిలీ కథలు తెలుగు పాఠకలోకాన్ని ఉర్ధ్వాలంబించాయి. చిన్నా పెద్దా తేదాకంపందా, పండిత పామరలనే భేదం లేకుండా.. ఒకప్పుడు తెలుగు వారందరూ కాశీమజిలీ కథలను ఆస్వాదించినవారే! పూర్తి జానపద శైలితో సాగిస్తున్నది, సామాన్యులకు అంతగా రుచించని వేదాంతం, వ్యాకరణాది అంశాలను వరపూర్వ బోధారూపంగా అందించిన కథలేమయ్యాయి! రచన కాశీమజిలీ కథలు. మధిర సుబ్బన్న దీక్షితులు ఈ కథలను రచించేసాటికి తెలుగులో నవలలు లేవు. చిన్నవైతా, పెద్దవైతా కథలు మాత్రమే! కాశీమజిలీ కథల్లో 359 మజిలీలు ఉంటాయి. ఆ మజిలీలన్నిటిలో 'కథ' అనే పేరు కనిపించదు. లేకకు మిక్కిలిగా కథలుంటాయి. ఉదాహరణకు మొదటి సంపుటంలో వరప్రసాదుల కథ ఉంటుంది. ఇది అయిదుగురు స్నేహితుల కథ. ప్రధాన కథ ఇదే అయినప్పటికీ.. వేర్వేరు శీర్షికలకు కూడా కథ అనే పేరుతోనే పేర్కొన్నారు. ఈ అనుస్థుజనలో ప్రతిభాగానీకే వేర్వేరు శీర్షికలను ఉపనివృత్తికి ప్రధాన కథ ప్రారంభాన్ని ముగిపునీ తప్పనిసరిగా తెలియచేశాం. ఆవిధంగా చూస్తే ఇప్పటివరకు 28 కథలను మీరు చదివాడు. ఇంకా మిగిలిన కథలేమయ్యాయి!? వాటిని అందుకు చెప్పలేదు!? అనే విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా స్మరించాల్సి ఉంది. కాశీమజిలీలో ప్రధాన కథ ఎప్పుడూ మణిసిద్ధుడనే యతి.. గోపాలకుడనే సహాయకుడికి భేదించినట్లుగా మొదలవుతుంది. కథలో చర్చించబోయే విషయాన్ని అధికవ్యక్తిలో ముందుగా వారిద్దరి మధ్యలో చర్చించారు. అయితే ఈ అనుస్థుజనలో వారిద్దరి పాత్రలూ వక్రపై పెట్టినప్పటికీ అసలు స్మరించకుండా ఉండలేదు. ఇక, వరప్రసాదుల కథలోనే కృష్ణదేవరాయల పుత్రాంతం ఇమిడి ఉంటుంది. కృష్ణరాయని కథకు కమనీయ కావ్యంగా తీర్చిదిద్దిన రచయిత, అందులోనే తిమ్మరుసు కథ, గజపతులతో సంబంధం వగైరా కథలను హేతుబద్ధంగానూ, చరిత్రకు అందే విధంగానూ రచించారు. అయినప్పటికీ ఈ అనుస్థుజనలో చారిత్రక పురుషులపై వచ్చిన కథలను తప్పించడం జరిగింది. కాశీమజిలీ కథలను మధిర సుబ్బన్న దీక్షితులు.. 1. జానపద ఇతివృత్తాలు, 2. చారిత్రక ఇతివృత్తాలు, 3. రాష్ట్రకథలు, 4. పౌరాణిక కథలు అనే విభాగాలు నుంచి స్వీకరించి రచించారు. ఇందులో ఇప్పటివరకు మనం జానపద ఇతివృత్తాలను మాత్రమే చదివుతున్నాం. కృష్ణరాయని కథతో పాటుగా.. జగన్మోహన కథతో పాటుగా.. అవతారి నామకావ్యం తెనాలి రామలింగడు వంటి చారిత్రక పురుషుల కథలను అప్పటి పండిత పాపరులను రంబంపనేనే పురుషుల సుబ్బన్న దీక్షితులు రచించారు. అవి ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేసేవారికి బాగుంటాయి. జనబాహుళ్యాన్ని కాస్త తికమక పెడతాయి. కనుకనే వాటిని విడిచిపెట్టడం జరిగింది. రెండో సంపుటలో పూర్తి జగన్మోధుని అవతారి నేపథ్యానికి సంబంధించిన ఇంద్రయ్యప్ప మహారాజు పుత్రాంతాన్ని యధాతథంగా వర్ణించాం. 8వ సంపుటిలోని పౌరాణికమైన మదాలన కథను చెప్పాం. పురాణ పాత్రల నేపథ్యాలతో వచ్చిన మరికొన్ని కథలనూ చెప్పాం. విక్రమార్కుడు ఉట్టికొననే కథ, భోతాళుని వశం కవిత్వం కథ ఒక క్రమపద్ధతిలో లేవు. అదన్నీ ఇతరత్ర బహుళ ప్రాచుర్యంలో ఉన్నవే. కాశీమజిలీలోనివే అయిన విక్రమార్కుని మనుషుని కథను చదువుకున్నాం. కానీ, అతను పౌరాణికానికి వెళ్లి విభీషణుడు మొదలైన రాక్షసులను కలుసుకోవడం వగైరా కథలను నేటివరం వారికి ఓ పట్టన కొరకుడు వదపు కనుక, విడిచిపెట్టాం. విభావిద్యాంసుని కథ చాలా చిన్నదే కానీ, మజా కలిగించే కథ కాదు. నాలుగు కూలకు చెందిన నలుగురు కన్నులు ఒకే పరుట్టిని వరించిన భధను కూడా ఈ శీర్షికలో చెప్పలేదు. 9వ సంపుటిలోని శంకరవిజయాన్ని ఈ అనుస్థుజనకారుడు గతంలో నవలగా రచించారు. కనుక ఇక్కడ మళ్లీ చెప్పలేదు. అలాగే అదే సంపుటిలోని కాదంబరి అనే కావ్యకథను కూడా విడిచిపెట్టాం. ఈ అనుస్థుజనంలో వర్ణనాశౌందర్యాన్ని చెదగొట్టలేదు. ఏ ముఖ్యవిషయాల చెప్పడం ద్వారా పాఠకుల స్థాయి పెరిగేలా మూలకర్త వాటిని రచించారో.. వాటిని చెప్పకుండా వదిలి పెట్టలేదు. కాశీమజిలీ కథలకు రెండో మూడో సరళ అనువాదాలు వచ్చాయి. ఇందులోో అనేక కథలను విలలాచార్య వంటివారూ పలు నినీమార్లో

కవిత్వ భాష, ఇక ప్రసేన్ అయితే తన మూడు కవిత్వ సంగలనాలకు పెట్టిన పేర్లు చూసి ఆ కవిత్వం చదవాలనిపిస్తుంది. (కొనాలనిపించదు. కొట్టేనీ చదవాలనిపిస్తుంది). ప్రసేన్‌కు జర్నలిస్టుగా అనుభవం ఎక్కువే కాబట్టి, అక్కడ ప్లాండ్ గులు పెట్టినట్లే తన కవిత్వ సంగలనాలకు కొత్తకొత్త పేర్లు పెట్టి పాఠకులను తన వైపు తిప్పుకునేలా చేస్తున్నారా యన. అంటూ కార్పొరేట్ ప్రకటనలు వస్తున్నాయి కానీ, తెలుగు కవిత్వాన్ని మాత్రం ఆ కవరే పేజీ, ముఖ్యంగా ఆ సంగలనానికి పెట్టిన పేరుని బట్టి చదువుతున్నారు. అంతేకాదు.. పుస్తక ప్రదర్శనల్లో కొంటున్నారు కూడా. ప్రసేన్ తన కవిత్వ సంగలనాలకు పెట్టిన పేర్లు కొందరికి కొత్తగా అనిపిస్తే 90% ఇంకొందరికి మాత్రం గమ్యత్తుగా అనిపించాయి. నాకు భలే నచ్చాయి ఆ పేర్లు. ప్రసేన్ రాసిన ఓ కవిత్వ సంగలనం పేరు 'ఇంకా వుంది'. స్థుజనకారులకు ఎందులోనూ ముగింపు ఉండదు. కవి అనండి, రచయిత్రి కానిప్పండి ఏది రాసినా అంతా ఆనంపూర్వమే. వాళ్ళు చెప్పేందుకు ఇంకా చాలానే ఉం టుంది. బహుశా అందుకు సంతోషమే ఈ 'ఇంకా వుంది'. ఇలాంటి తాజాకథే మరో రెండు

ఉపయోగించుకున్నారు. జగదేకపీరుని కథ, చిక్కుడు దొరకడు.. వంటి పాల్ సినీమూలు కాశీమజిలీల్లోని ముఖ్యమైన డాట్‌ని ఉపయోగించుకుని చేసిన కథలే. కాశీమజిలీలను రూపొందించడంలో మధిర సుబ్బన్న దీక్షితకవి చూపించిన రచనా వైవిధ్యం అనితన సాధ్యం. అయినప్పటికీ ప్రతికథకూ ప్రాచీన సాహిత్యాలను మూలాలా కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. ప్రధానంగా కథాసరిత్యాగంలో కనిపిస్తుంది. అలాగే సంస్కృత కావ్యాలలోని కథలను తనవైన భాషలోకి మలుచుకుని, గమ్యతయిన మలుపులతో మధిర సుబ్బన్న దీక్షితులు ఆరోజుల్లో ఇబ్బాలోపాలాన్ని అలరించారు. నేటికీ ఈ కథలు వీడివీకే సాటి అని చెప్పాలి. ఈ అనుస్థుజకు ఇది చివరి భాగం. కాశీమజిలీలోని తొలిభాగం మణిసిద్ధుడనే యతికి, గోపాలకుడికి మధ్య నంభావణతో మొదలు అవుతుంది. 12వ సంపుటిలో కాశీమావశత్య్ గాథలుంటాయి. అవన్నీ మన పౌరాణికాలను వరపూర్వ బోధారూపంగా చెప్పినవి. కాశీఖండం నుంచి స్వీకరించిన దివోదాసు కథ ప్రత్యేకంగా ఇందులో వర్ణించారు. ఈ కథ పద్మకల్పంలోని స్వామంభవ మనువు కాలానికి చెందినది. అప్పట్లో అరెచె విశ్వపాటు భూమిపై అనావుష్టి సంభవించింది. పాపాలను సరించారు. ప్రజలు వివాహం చేసుకుని వద్దనైన దారుణ రోగాలపాలయ్యారు. ప్రజలు కోటానుకోట్లుగా మరణిస్తుండగా, యమధర్మరాజు వినిగిపోసాడు. యజ్ఞయగాదికాలు చెడ్డాయి. మానవులకు కలుగుతున్న అన్యాయానికి ఇంద్రాధులను నిలవేసి అడిగేవారే కరవయ్యారు. ఈ విశేషాలన్నీ నారదుడి వల్ల చిన్న బ్రాహ్మణుడు.. స్వామంభవ మనువు వంశంలో వుట్టిన రివుంజనుబిల్లు ధరణీచక్రాన్ని పాలించవలసిందిగా నియమించారు. రివుంజయని పేరును దివోదాసుగా మార్చాడు. అయితే దివోదాసు ఒక షరతు పెట్టాడు. "దేవతలకు స్వర్గం, నాగులకు పాతాళం ఉండగా.. వారు ఈ భూమిమీద ఎందుకు సంచరించాలి? వాళ్ళ భూమి వదిలిపోవాలి. నేను కాశీని రాజధానిగా పాలిస్తాను.. కనుక శివుడు కూడా ఆకృష్టమంది వెళ్లిపోవాలి" అన్నాడు. బ్రాహ్మణుడు అతని కోరికను శివునికి విన్నవించాం.. "బ్రహ్మ! నీవు చేసిన నిర్ణయానికి కట్టుబడి.. నేను మందర పర్వతానికి వెళ్లిపోతాను. నేను తిరిగి వచ్చేదాకా ఈ ధరణీచక్రాన్ని దివోదాసుడే ఏలని" అన్నాడు. దివోదాసు అధికారం చేపట్టగానే నేలపై పాతాళవాసులను తరిమిపోట్టాడు. తన బలంతో పర్వదేవతలను శాసించి వర్షాలు కురిపించాడు. దాంతో భూమి సస్పృశ్యమలమైంది. నేలపై ధర్మం నాలుగు పాదాలతో నడప సాగింది. కొంతకాలం జరిగిన విప్పట దివోదాసు రాజ్యంలో వుట్టారేని పామువల్ల పుట్టల్ని పోగొట్టుకున్న ఆటవికులు నన్యాయంతో అతని వద్దకు వచ్చారు. వారికి ఆ పుత్రుల్ని తిరిగి ఇచ్చే నిమిత్తం.. దివోదాసు కథగా చిత్రించబెట్టాంతో సుబ్బన్న దీక్షితులుగారి శైలిలో సుందరంగా సాగుతుంది. ఆ కథలో భాగంగా రసాతలం నుంచి నాగులు, యక్షులు మొదలైనవందంతా భూమిపై నివసించడానికి తగిన అనుమతిని దివోదాసు మంజూరు చేశాడు. అదే దేవతలను మాత్రం రానివ్వలేదు. కాశీని విడిచి ఉండటం ఇష్టంలేని దేవతలు బృహస్పతికి మొరపెట్టుకున్నారు. ఆయన సూచన మేరకు భూలోకంలో అగ్నిదేవుడు తన తత్వాన్ని ఉపసంహరించాడు. మాయువు స్తంభించాడు. వరుణుడు వర్షించడం మానేశాడు. దేవతల

కవటం గ్రహించిన దివోదాసు, తన యోగవిద్యాబలంతో తానే సర్వదేవతామయునిగా మారిపోయాడు. రాజ్యాన్ని ఎప్పుడోలా పాలించసాగాడు. కాశీనగరం శివుని నివాసభూమి. ఆయన కాశీయోగాన్ని సహజచరేక ముందుగా అరవైవారు మంది యోగిన్తీలను కాశీకి పంపారు. వారు కాశీలో స్థిరపడిపోయారు. అణుపణి భోగించలేక, శివుడు తరువాతకు అనేక పురుషులూ కల్పిస్తూ, వాటికి శాంతలు కూడా తెలియచేయసాగాడు. ఒకనాడు దురింగే భర్తృకరుని దర్శనానికి దివోదాసు వెళ్ళాడు. "కాశీ ప్రజలకు ఉత్సాహాల రచదానికి కారణం ఏమిటి?" అని ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు భర్తృకరుడు.. "ఇటుపైన ఇంకా ఉత్సాహాల రచదానికి అవకాశమంది. వాటిని నేను ఉపశమించ చేయాలిను. కానీ, నువ్వు ఇక్కడ ఉండటం మంచిదికాదు. నేటికీ వర్షనిమిలో రోజున రికోసం ఒక బ్రాహ్మణుడు వస్తాడు. అతడు తెచ్చినట్లుగా చేయి" అని సూచించాడు. ఆయన చెప్పినట్లుగానే ఆ వర్షనిమిది రోజులలో చాలా వింతలు జరిగాయి. విష్ణువే లక్ష్మీ గరుడ సమేతంగా దిగవచ్చాడు. వాళ్ల బోధకతో అధర్మం చెప్పిపెరిగి పోయింది. వర్షనిమిలో రోజున మధుసూదనుడు బ్రాహ్మణ వేషంలో దివోదాసుని కలుసుకున్నాడు. అప్పుడు విఘ్నేశ్వరుడు రాజు పూర్వయాన్ని ఆవేశించి ఉన్నాడు. "అన్యాయ్ నా రాజ్యంలో అకాల మరణాలు, వ్యాధులు, దారిద్ర్యం, ముసలితనం లేవు. ఎందుకో అవన్నీ ఇప్పుడు కలుగుతున్నాయి. నేను దేవతలను తృప్తికరించిన అవధానం తప్ప మరో రోషమూ ఎరుగను. ఇదంతా దేవతలు కల్పించిన నాటకంలా కనిపిస్తున్నది. ఏదేమైనా నేను చాలాకాలం రాజ్యం చేశాను. నా ఇంద్రియాల విశ్రాంతి కోరుతున్నాయి. నేను మోక్షం కోరుకుంటున్నాను. ఏం చేయాలో సలహాచేయి" అని కోరాడు దివోదాసుడు. ఆమైన మధుసూదనుడు చెప్పినట్లుగా, కాశీలో లింగప్రతిష్ఠ చేశాడు. తన కొడుక్కి పట్టాభిషేకం చేసి, దైవశక్తిని ఉపదేశించాడు. తాను తపోవనానికి వెళ్లిపోయాడు. దివోదాసు వారణాసి వదిలిని వెళ్ళాడన్న వార్త విష్ణువు ద్వారా తెలుసుకున్న ఈశ్వరుడు తిరిగి వచ్చాడు. ఆయనతోపాటు సర్వదేవతలూ కాశీ చేరుకున్నారు. ఆశాశాసించి ఈ భూమండలాన్ని దేవతలే పాలిస్తారని విశ్వేశ్వరుని ప్రకటించాడు. దివోదాసు కథ తరువాత, కాశీమజిలీ కథల్లోని 12వ సంపుటిలో.. పుండరీకుని కథను వర్ణించారు. ఈ కథ మనందరం ఎరిగిన పాదురంగ మహాత్మాన్ని చాటే పుండరీకుని కథ కాదు. వైకుంఠ సభలో ఈశ్వరుడి చేత శమించబడిన ఇంద్ర, చంద్రులు.. పుండరీక, కుమారకేసరులుగా జన్మించారు. పార్వతీదేవి తామం వల్ల అహస్య, తార పాతాళంలో ఉదయించడం, తారావళులుగా పుట్టి, భూలోకంలో అనేక కష్టాలు వచ్చారు. పుండరీక, కుమారకేసరులను పెళ్ళాడారు. వాళ్ల తరువాతి జన్మలో గంధర్వలోకంలో హంసుడికి మహేశ్వరుడు, చిత్రధుడికి

సంగలనాల బైటిళ్లలోనూ కనిపిస్తుంది. అందులో ఒకటి 'ఏవరికి వర్తిస్తే వారికి'. ఈ కవిత్వం చదవడానికి కానీత ఆ దైవ్యం కావాలనిపిస్తుంది. ఆ సంగలనం తెలిస్తే 'మన గురించి, మనల్ని ఉద్దేశించి ఏమైనా రాశారా, మనల్ని మన అర్థం లో చూసించారా!? లేదా తన అర్థంలో చూపించారా!?' అనే సంగయం ప్రారంభమవుతుంది. ఏది కనిపించినా అది ఎవరికి వర్తిస్తే వారికి అలా సీనియర్ కవిగా గుర్తింపు పొందిన జాకంబి జగన్నాధం తన కవిత్వ సంగలనాలకు పెట్టిన పేర్లు కూడా భలే గమ్యత్తుగా ఉంటాయి, బాగుం టాయి. ఈ మధ్య ఖమ్మం ఈస్టేట్‌స్‌వారు ఉత్తమ కవిత్వ సంగలనంగా జాకంబి రాసిన 'ఒక కప్పు చాయ్ నాలుగు మెస్సేజ్ లుకే' ప్రకటించారు. ఈ సంగలనానికి అవార్డు ప్రకటించారని తెలియగానే తొలు త ఆశ్చర్యపోయాను. జాకంబి ఇప్పటి కవి కాదు. ఇంతకుముందు కూడా తన కవిత్వ సంపుటాలకు 'ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్' అని, 'వాన్స్ డిగామా డాట్‌కామ్' అని సరికొత్త పేర్లు పెట్టారాయన. అంటే నేటి తరంలో నాటి జాకంబి అదేదేతే అవుతు న్నారనిపించింది. ఊరికే పేరేనా రోపల విషయం ఉందా అని చూస్తే చాలానే ఉందనిపిస్తుంది. ఈ కప్పు చాయ్ వద్దం 'వన్నెల వెన్నెలని చూడలేదు/ ఉదార పూర్వయాన్ని కనలేదు

తెలుగు భాషపై చిన్నచూపు

వేల విండ్ల నుంచే తెలుగు భాష ఉన్నదనడానికి నిలువెత్తు సాక్ష్యం కరీంనగర్ జిల్లా గంగాధర మండలం కురిక్కాలలోని టోమ్మలమ్మగుట్టపై ఉన్న కురిక్కాల శాసనం. 2008, అక్టోబర్ 31న చాచీ కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలుగు భాషకు ప్రాచీన హోదా కల్పించడానికి ఈ ‘కురిక్కాల శాసనం’ చాలా దోహదపడింది. ఈ శాసనాన్ని జనపల్లభుడు శ్రీ.శ.945లోనే చేయించినట్లు చరిత్ర చెప్తున్నది. ఇదంతా బాగానే ఉన్నప్పటికీ రాష్ట్రంలో పాలనాపరంగా మాతృభాష సంపూర్ణంగా అమలుకాకపోవడం భాషాభివృంధులను ఆశ్చర్యాన్ని గురిచేస్తున్నది. పాఠశాలల్లో మాత్రమే తెలుగును పాఠ్యాంశంగా చూడటం కను తోచనీయం. ఇంటర్మీడియట్ స్థాయిలో తెలుగు భాష పూర్తిగా కనుమరుగైపోయింది. 90 శాతం ప్రైవేటు కళాశాలలు సంస్కృతాన్నే ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ఇదిలాగే కొనసాగితే మాతృభాష మాట్లాడుకోవడానికి మాత్రమే మిగిలిపోతుంది. పుస్తకాల్లో, ముస్తకాల్లో, పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో, విశ్వవిద్యాలయాల్లో తెలుగు భాష సంపూర్ణంగా అమలుకానందుకు బాధపడాలే. సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు భాషను ఎక్కువగా వాడుతున్నందుకు సం తోషవదాలే అర్థం కావడం లేదు. ఇదిలా ఉంటే సినిమా పేర్లను కూడా తెలుగులో పెట్టకుండా దేశంలోని ఇతర భాషల్లో వాడుతుండటం నిజంగా తెలుగు భాషను కిందపరుస్తున్నట్లే రెక్క, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చూశి చూడనట్లు ఇలాగే వ్యవహరిస్తేగొప్ప మాతృభాష అయిన తెలుగు భాష కొన్ని రోజుల్లో మృతభాషగా అవుతుండేమానన్న అనుమానాలు బలపడుతున్నాయి.

అడవుల రక్షణ బాధ్యత ఆదివాసీలదేనా?

దేశ వనరులను కాపాడాల్సిన బాధ్యత కేవలం ఆదివాసులదే కాదు, మిగతా వారిపై కూడా ఉంది. సహజ వనరులను కాపాడే క్రమంలో ఆదివాసీల జీవితాలు బలపుతున్నాయి. బీర్లామండార, గుండాదర్, కుప్రం ఘీం పోరాల పరితంకం రాజ్యాంగంలో ఆదివాసీలకు ప్రత్యేక రక్షణ కల్పిస్తూ 1/70, 1996 పేనా, 2006 అటవీ హక్కుల చట్టాలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. ఆదివాసీల ఆధున్యతే వీటి లక్ష్యం. కానీ, పాలకులు ఆ చట్టాలను అమలు చేయడం లేదు. కొద్ది నెలలుగా మధ్య భారతదేశంలో, ముఖ్యంగా ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో ఆదివాసీల మీద పెద్దఎత్తున అణచివేత కొనసాగుతున్నది. ఆదివాసీ గుండెల సమీపంలో వందలాది పోలీసు క్యాంపులను ఏర్పాటు చేసి వారిని అందోళనకు గురిచేస్తున్నారు. మూలవాసీ బచావో మంట్ నాయకుడు రఘు మాటల్లో ఈ దేశ వనరులను కాపాడేందుకు ఆదివాసులు చేస్తున్న పోరాటాన్ని మిగతా సమాజం పట్టించుకోవడం లేదు. ఇది ఆదివాసీలకు సంబంధించిన సమస్యగా అందరూ చూస్తున్నారు. 1980 నుంచి మావోయిస్టులు ఆదివాసీ సమాజంలోకి, దండకారణ్యంలోకి ప్రవేశించి ఆక్రమ జరిగే అమానుషం, ఫారెస్టు వాళ్ల దోపిడీలను అరికట్టడం కోసం కృషి చేశారు. కానీ, 1993లో ప్రత్యేక చట్టం వచ్చాక దండకారణ్యంలోని కోట్లాది విలువైన వనరులపై కార్పొరేట్లు, సామ్రాజ్యవాదులు, పెట్టుబడిదారుల కన్నుపడింది. వనరుల దోపిడీకి ఆదివాసుల భూములను ఆక్రమించేందుకు నాటి నుంచి నేటి వరకు వారు తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆదివాసీలకు మావోయిస్టులు మద్దతుగా ఉన్నందుకే 2005లో సల్లాజుడుం చూడణ హోమాన్ని సృష్టించారు. ఐదేండ్లలో మూడు నెల గ్రామాలను దగ్ధం చేశారు. 450 మందిని అతి కిరాతకంగా హత్య చేశారు. ఆ క్రమంలోనే ఎర్రబోరు, దోర్నపాలు, కుట ప్రాంతాల్లో సల్లాజుడుం బేస్ క్యాంపిలుగా మార్చి ఒక్కొక్క క్యాంపులో 50 వేలకు పైగా ఆదివాసీలను నిర్బంధించిన స్థితిని మనందరం చూశాం. చివరికి ప్రొఫెసర్ నందిని సుందర్ పోరాటం, జస్టిస్ సుదర్శన్ తీర్పు కారణంగా సల్లాజుడుం రద్దయిడేమో కానీ, దాని మరొక రూపం డీఆర్‌జీ నేటికీ నేటారుతూనే ఉన్నది. ఆదివాసీల నిర్బంధంపై మాట్లాడినందుకు సునీత పొట్టం అనే ఆదివాసీ, మూలవాసీ బచావో మంట్ నాయకురాలిని బలవంతంగా అరెస్టు చేశారు. అదేవిధంగా 2021 నుంచి సిరిలింగేర్ ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేసిన సాయుధ బలగా క్యాంపులకు వ్యతిరేకంగా మూలవాసీ బచావో మంట్ ఆద్యర్థంలో అందోళనలు కొనసాగుతున్నాయి. మరోచెప్ప ఆదివాసులందరూ మావోయిస్టులేననే దుర్భాస్తమైన ప్రచారాన్ని ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఈ మధ్య జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్లు, ఆదివాసీల నిర్బంధంపై మాట్లాడుతున్న హక్కులు నేతలను సైతం పోలీసులు బెదిరిస్తున్నారు. ఆదివాసీల సమస్యల గురించి ఎవరూ మాట్లాడొద్దా? ఇదే విధంగా సోనిసూరి అనే ఆదివాసీ హక్కులు కార్యక్రమం నిర్బంధించారు. చనిపోయిన భర్తను చూసేందుకు కూడా ఆమెకు అనుమతి ఇవ్వలేదు. తమ హక్కులు కోసం పోరాడుతున్న యువతను అణచివేస్తున్నారు. దీన్ని అందరూ ఖండించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పటికే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఆదేశాలతో కగార్ మారణకాండ కొనసాగుతూనే ఉంది. ఆదివాసీల హక్కులను కాపాడాల్సిన ప్రభుత్వాలు కార్పొరేట్ల దోపిడీకి సహకరిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వాలే దళాిగా మారి పెట్టుబడిదారులకు సహజ వనరులను అప్పగించడం అయ్యింది. 2009లో మావోయిస్టు పార్టీ దేశానికి ప్రపంచకరమని అప్పటి ప్రధాని మన్మోహన్‌సింగ్ ప్రకటించారు. చెక్కినట్టే ఏకపక్ష దాడులకు దిగారు. సరిహద్దుల్లో ఉండాల్సిన సాయుధ బలగాలు మధ్యభారతంలోకి ప్రవేశించాయి. ఆదే ఇప్పుడు ఆవరేషన్ కగార్‌గా మారింది. ఇప్పుడు దండకారే, బస్తర్ ప్రాంతాలతో పాటు బీజాపూర్ జిల్లా కూడా ఇనుప ఖనిజపు వృద్ధినిల్లుగా మారింది. ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోని ఇనుప ఖనిజ నిల్వలను వెలికితీసేందుకు షిఫ్ట్ కంపెనీతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2005లో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నది. దానికి తోడు నేషనల్ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (ఎన్‌ఎండిసి) ఈ ప్రాంతంలో ఇనుప ఖనిజ నిల్వలను వెలికితీసేందుకు వనిచేస్తున్నది. కంపెనీలతో జరిగిన ఒప్పందాల వల్లనే ప్రభుత్వాలపై ఒత్తిడి పెరుగుతున్నది. తర్వాతా ప్రజలను చంపేనా సరే వనరులను అప్పగించాలనే స్థితికి ప్రభుత్వాలు చేరిపోయాయి. ఈ దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా ప్రజా ఉద్యమాలు కొనసాగిస్తున్నందున వాటిని అణచివేసేందుకు అనేక రకాల ఆవరేషన్లు జరుగుతున్నాయి. అందులో భాగంగానే ఆదివాసీ ఉద్యమాలపై ఉక్కుపాదం మోపుతూ 2009లో ఆవరేషన్ గ్రీన్ హంట్, 2017లో ఆవరేషన్ సమాధాన్, నేడు ఆవరేషన్ కగార్ పేరిట ఆదివాసీల హత్యాకాండ కొనసాగుతున్నది. నేలాది మంది ఆదివాసీలు ఎన్‌కౌంటర్ అయ్యారు. ఈ విధాని జనవరి 1న బీజాపూర్ జిల్లా ముగ్ధం గ్రామానికి చెందిన 6 నెలల సోడీ మంగ్లేతో మొదలైన హత్యాకాండ 275కు చేరింది. తెలంగాణలోనూ సెప్టెంబర్ 5న రఘునాథపేరిఠంలో ఏడుగురిని హతమార్చారు. డిసెంబర్ 1న ఆరుగురికి విషం పెట్టి మరీ కాల్చిచంపారు. కనీసం ఆ మరణాలపై సత్యకోదన చేయడానికి కూడా ప్రభుత్వాల అనుమతి ఇవ్వడం లేదు. ప్రస్తుతం ఛత్తీస్‌గఢ్ నిషేధిత ప్రాంతంగా మారిపోయింది. హక్కుల సంపూర్ణత అనుమతి ఇవ్వడం లేదు. ఎమర్జెన్సీ కాలంలోనూ ఇంతటి దారుణమైన పరిస్థితి లేదు. అందుకే ప్రజలు నుండించాలని కరుసం శంకర్, రఘు లాంఛి మేధావులు కోరుతున్నారు. ప్రజా ఉద్యమాలపై ప్రభుత్వ అణచివేతలు ఎన్నడీకీ విజయవంతం కావు. తెలంగాణ ఉద్యమమే అందుకు నిదర్శనం. మావోయిస్టుల సాకుతో ఆదివాసీలను నిర్బంధిస్తే ఉద్యమాలు ఆగవు. ప్రజాస్వామిక పోరాటాలను నిషేధించిన ప్రభుత్వాలు ఎక్కువ కాలం మనుగడ సాగించవు. పాఠించే నైతిక హక్కును పాలకులు కోల్పోతారు. ఈ నేపథ్యంలో ప్రజా ఉద్యమాల పట్ల ప్రభుత్వాలు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా వ్యవహరించాలి. మూలవాసీ బచావో మంట్‌పై నిషేధం ఎత్తివేయాలి. మరీ ముఖ్యంగా ఆవరేషన్ కగార్‌ను వెంటనే నిలిపివేయాలి పోరహక్కుల సంఘం డిమాండ్ చేస్తున్నది. ఆదివాసీలపై చేస్తున్న హత్యాకాండ పట్ల ప్రజల నుంచి మద్దతు దక్కని పక్షంలోనే ప్రభుత్వాలు అత్యంత దారుణంగా నవమేధాన్ని సృష్టిస్తాయి. ఈ విధానాన్ని మనమంతా ఖండించాలి. దేశ మూలవాసులైన ఆదివాసీల జీవించే హక్కును కాపాడుదాం. ఆవరేషన్ కగార్, ఆదివాసీ హసనానికి వ్యతిరేకంగా గొంతెత్తదాం.

అనగనగా పెద్ద కథ!

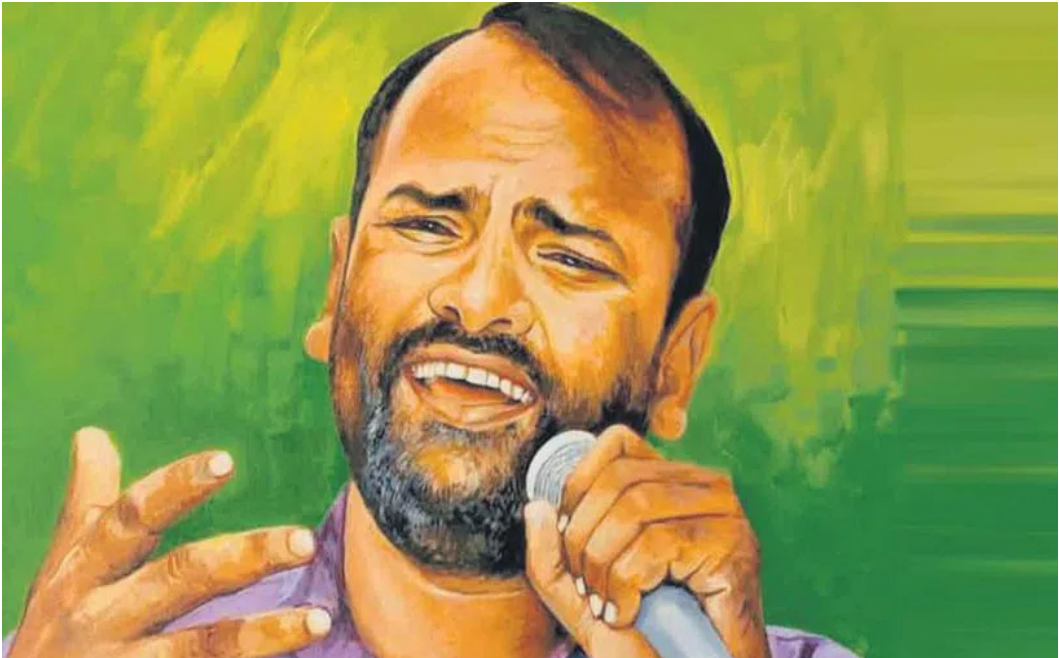

తెలుగు సాహిత్య ప్రపంచంలో కథ లేదా కథా సాహిత్యానికి ఒక విశిష్ట స్థానం ఉన్నది. ‘కథ’ను అనగనగా అని మొదలుపెట్టి ‘కథ కంచికి మనం ఇంటికి’ అంటూ కథను ముగించడం తెలుగు కథకుల అలవాటు.

‘నిజ జీవితం ఆధారంగా అల్లబడిన సంఘటనల సమాహారం కథ’ అని కొందరు, ‘కల్పిత ప్రపంచ సమాహారం కథ’ అని మరికొందరు కథకు రకరకాల నిర్వచనాలను ఇచ్చారు. కథలో ఉండాల్సిన నీతి విస్తృతం, ఎత్తుగడ, సంవేదన, నడక తీరు, ముగింపు, పరిమిత పాత్రలు, పాత్ర స్వభావాలు, ఏక వస్తు స్వరూపతల గురించి బొడ్డపాటి కుటుంబరాయ శర్మ, జె.నాగయ్య, పోరంకి దక్షిణామూర్తి వంటి అనేకమంది పండితులు అనేకరకాల అభిప్రాయాలను తెలియజేశారు. ‘అనగనగా..’ అంటే నిజంగా ‘చాలాకాలం కిందట’ అనే అర్థమేనా? కొంచెం తెలివితేటలు కలిగిన విద్యార్థి ‘అనగనగా ఒక పిల్లి ఉంది అంటే చాలాకాలం కిందట ఒక పిల్లి ఉంది’ అని అర్థం చెప్పుకోవాలా?, అలాగే ‘అనగనగా ఒక రాజు అంటే చాలాకాలం కిందట ఒక రాజే ఉన్నాడని చెప్పుకోవాలా’ అని ప్రశ్నిస్తే‘అది అంతలేరా’ అని కొందరు గురువులు మృదువుగా మందలీస్తే, మరికొందరు గురువులు విడవ కాలం బుద్ధులు. దిక్కుమాలిన సందేహాలు అని విసుక్కుంటారు. ఏదేమైనా ‘కథ’ అనే సం స్పృత ధాతువు నుంచి ‘కథ’ అనే పదం వుట్టింది. ‘చెప్పు ట, సంబంధించుట’ అనే దీనికి అర్థాలుగా కచ్చితపచ్చు. కథల్లో ఇతి వృత్తాన్ని బట్టి పురాణ కథలు, శృం గార కథలు, హాస్యకథలు, క్రైం

కథ లు, రాజకీయ కథలు, అభ్యుదయ కథలు, స్త్రీవాద కథలు, దళిత కథలు వంటివి అనేకం ఉన్నాయి. ప్రాచుర్యాన్ని బట్టి చందమామ కథలు, పేదరాశి పెద్దమ్మ కథలు, వంచతంత్ర కథలు, విక్రమార్క కథలు, కాశీమజిలీ కథలు, బేతాళ కథలు, శాతమ్మ కథలు, పిట్ట కథలు వంటి వాటితో పాటు తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రత్యేకంగా తెనాలి రామకృష్ణ కథల వంటి హాస్య కథలున్నాయి. ఇంకా హరి కథలు, బుర్రకథలు, ఒగ్గు కథలు, సైన్స్ కథలు, పాడు పు కథల వంటి అనేకరకాల కథలున్నాయి. ఈ ఆధుని క కాలంలో సినిమా కథల వంటివి కూడా ఉన్నాయి. తెలుగు కథలకు నిలయమైన ‘కథా నిలయం’ అనే పేరు గల గ్రంథాలయాన్ని 1997 ఫిబ్రవరి 22న శ్రీకాకుళంలో కాశీపట్నం రామారావు స్థాపించారు. తిక్కన శిష్యుడైన కేశవ రాసిన ‘దశకుమార చరిత్ర’ కథా కావ్యం కాగా ఆధునిక కాలంలో గురజాద వేంకట అప్పారావు రాసిన ‘దిద్దుబాటు’ అనే కథ తెలుగులో తొలి కథ అని అంటారు. ఇక బందారు అచ్చమాంబ, ఆవంట వేంకట సామ్యాయన శర్మ వంటి వారు గురజాద అప్పారావు కంటే ముందే కథా రచనకు శ్రీకారం చుట్టారు. ఆపై వేలూరు శివరామ శాస్త్రి, కొమర్రాజు వెం కటలక్ష్మణరావు, చింతా దీక్షితులు, కాళోజీ, చలం, బోయినపల్లి రంగారావు, శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, ముని మాణిక్యం, బోయ జంగయ్య, పులిపాటి గురుస్వామి, అల్లం రాజయ్య, ఆడవి బాపిరాజు, భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, వీవీ, మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి, కొడవటిగంటి కుటుంబరావు, గూడూరి సీతారాం, సామల, యశోచార్య, అప్పర్, ముళ్లపూడి వెం కనరమణ, మంజుశ్రీ, చాగంటి సోమయాజులు, కాశీపట్నం రామారావు, రావిశాస్త్రి, పాతశ్రీ, కొలకటాని ఇనూరి, కాలవ మల్లయ్య, వాకాటి పాండురంగారావు, భానుమతి, చెరబండరాజు, ఓల్గా, హుమాయూన్

అతడి పాట కన్నీటి ఊట

ఛోరీసు జాడ/ అన్నమిచ్చె పంట మీద విషవృ నీళ్ల నీడ/ పాకులాడే ప్రాయమందు పట్టుకుంది వెన్నుకీలు కీలు అరగిదీసి సంపుతుంది నన్ను’ అంటూ సల్లగొండ జిల్లాను పట్టి వీడిస్తున్న ఛోరైడే సమస్య మీద పాట రాసిన మొట్టమొదటి వాగ్గేయకారుడు చింత యాదగిరి. దీని విష ప్రభావం సల్లగొండ జిల్లా నీళ్లతో ఎంత దారుణంగా ఉందో పై చదవంలో మనకు తెలుస్తుంది. ఇలా చింత యాదగిరి వందల పాటలు రాశాడు. ఆయన రాసిన కొన్ని పాటలతో ‘తీగో నాగో ఎన్నియ్యతో’ అనే వుస్తకాన్ని మధ్విముద్రణలు, అలగడప వారు ముద్రించారు. మూడు దశాబ్దాలుగా పాటల వ్యవసాయం చేస్తున్న చింతల యాదగిరికి తనవాల్సిన హక్కున్న దృక్పథాన్ని యాదగిరికి అందించింది ప్రజానాట్యమండలియే. ‘అమ్మ రొమ్ము పాలిలోన

కావాల్సిన ప్రచారం, గుర్తింపు దక్కలేదు. తెలంగాణ నేల గర్వింపదగిన గప్ప కవిగాయకుడు చింతల యాదగిరి. నిజానికి చింతల యాదగిరి పాటంటే ఆనందం కాదు, ఆవేదనల మూట. తన్నుతుట్టం కాదు, తమపు అణుపణువులో చెలరేగే ఆవేశం. తన స్వరం నిప్పురవ్వలను వెదజల్లే ఎర్రని కొలిమి. ఆ మండే గొంతులోంచి తన్నుకొన్న జీర సమద్రపు అలల హోరును, తుఫాను గాలి జోరును గుర్చేస్తూ పాడుతుంది. ఆయన కలంతో పాడిన పొద్దుపై సంతకం చేస్తూ.. కాలం నుడుటన మరిన్ని పదునైన పాటలు రాయాలని ఆశిద్దాం. (వాగ్గేయకారుడు చింతల యాదగిరి 2024, డిసెంబర్ 15న ఢిల్లీ వేదికగా బహుజన సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకున్న సందర్భంగా..)

ఉదయం లేవగానే మడమలు నొప్పిగా ఉంటున్నాయో అయితే ఇలా చేయండి

చాలా మందికి ఉదయం నిద్ర లేచిన వెంటనే కాలి మడమలు లేదా పాదాలు నొప్పిగా ఉంటాయి. కొందరికి ఈ నొప్పిలు చలికాలంలో ఇంకా ఎక్కువగా ఉంటాయి. అయితే ఈ నొప్పిలు వచ్చేందుకు అనేక కారణాలు ఉంటాయి. కానీ పలు సూచనలు పాటిస్తే ఈ నొప్పిలను చాలా సులభంగా తగ్గించుకోవచ్చు. ఇందుకు గాను ఇంగ్లీష్ మెడిసిన్‌ను వాడాల్సిన పనిలేదు. పలు సహజసిద్ధమైన పద్ధతుల్లోనే కాలి మడమలు లేదా పాదాల నొప్పిలను తగ్గించుకోవచ్చు. అందుకు పాడించాల్సిన సూచనలు ఏమిటో ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం. పాదాలు లేదా మడమల నొప్పి వచ్చేందుకు ఒక ప్రధాన కారణం ఉంటుంది. అదేమిటంటే.. కాలి వేళ్లను, మడమలను కలిపే కణజాలం ఒత్తిడికి గురైన లేదా ఎక్కువగా సాగినా కూడా ఈ నొప్పి అనేది వస్తుంది.

అనేక కారణాలు..

పాదాలపై పడే పడే ఒత్తిడిని కలగజేస్తే ఈ విధంగా కణజాలం సాగి అవకాశాలు ఉంటాయి. అలాగే ఎక్కువ సేపు నిలబడడం, మరి ఎక్కువగా వాకింగ్ లేదా రన్నింగ్, జాగింగ్ వంటివి చేయడం, సరైన షూస్ లేదా చెప్పులను ధరించకపోవడం వల్ల పాదాలపై, మడమలపై ఒత్తిడి పడుతుంది. దీంతో అత్యధ ఉండే కణజాలం వాపులకు గురవుతుంది. సాగుతుంది. దీని వల్ల పాదాలు లేదా మడమల్లో

నొప్పిలు వస్తాయి. అలాగే పై పాల్సీ ఉన్న చెవులను ధరించడం, అధిక బరువు ఉండడం వల్ల కూడా ఈ నొప్పిలు వచ్చేందుకు అవకాశాలు ఉంటాయి.

విశ్రాంతి అవసరం..

అయితే ఈ నొప్పిలు ఉన్నవారు పూర్తిగా విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. పాదాలు లేదా మడమల నొప్పిలు పూర్తిగా తగ్గే వరకు విశ్రాంతి అవసరం. లేదంటే సమస్య మరింత ఎక్కువయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. దీంతో నొప్పిలు మరి ఎక్కువవుతాయి. అప్పుడు మరి ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. నడవడం కూడా కష్టంగా ఉంటుంది. కనుక ఈ తరహా నొప్పిలు ఉన్నవారు కచ్చితంగా విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. పాదాలకు విశ్రాంతిని ఇవ్వాలి. తేలికపాటి నడక అయినా సరే వద్దు. అలా చేయడం కూడా మంచిది కాదు. పూర్తిగా విశ్రాంతిని ఇవ్వాలి. దీంతో త్వరగా నొప్పిల నుంచి కోలుకునే అవకాశం ఉంటుంది.

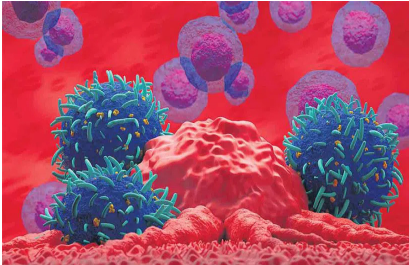
అవసూనతో మసాజ్..

మార్చెట్‌లో పాదాలను సున్నితంగా ఉంచే పాదరక్తలు లేదా షూస్ లభిస్తున్నాయి. వాటిని ధరించాలి. దీంతో పాదాలపై భారం పడకుండా

అవవచ్చు. దీని వల్ల కూడా నొప్పిలు తగ్గుతాయి. అలాగే కాస్త అవసూనైన వేడి చేసి రాత్రి పూట పాదాలకు మర్చన చేయాలి. దీంతో ఎంతగానో రిలీఫ్ లభిస్తుంది. మరుసటి రోజు ఉదయం వరకు నొప్పిలు తగ్గిపోతాయి. ఇలా పూర్తిగా కోలుకునే వరకు చేయాలి. నొప్పిలను తగ్గించడంలో అవసూన ఎంతగానో పనిచేస్తుంది. పాదాలు సాగేలా చేసి వ్యాయామాలు లేదా యోగా చేయాలి. దీని వల్ల కూడా ఫలితం ఉంటుంది. ఈ తరహా నొప్పిల నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. ఇలా పలు సూచనలను పాడించడం వల్ల పాదాలు లేదా మడమల నొప్పిలను సులభంగా తగ్గించుకోవచ్చు.

వైరస్‌లు క్యాన్సర్ కారకాలు

శరీరంలో ఏదైనా భాగంలో కణాల పెరుగుదల అదుపులేకుండా పెరిగి ఇతర భాగాలకు వ్యాపించడాన్ని క్యాన్సర్‌గా పేర్కొంటారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా లక్షలాది ప్రజల ఆనారోగ్యానికి, మరణాలకు క్యాన్సర్ ప్రధాన కారణంగా ఉంటున్నది. ఇప్పుడు ఇతర కారకాలతోపాటు వైరస్‌లు కూడా కొన్ని రకాల క్యాన్సర్లను కలగజేయడంలో ముఖ్యపాత్ర పోషిస్తున్నట్లు ఆరోగ్య రంగ నిపుణులు గుర్తించారు. ఈ నేపథ్యంలో వైరస్‌లు క్యాన్సర్‌ను ఎలా కలగజేస్తాయి, వాటిని నిరోధించడానికి ఎలాంటి వ్యూహాలను అనుసరించాలో అవగాహన ఉండాలి. ఇన్ఫెక్షన్లకు కారణమయ్యే అతి సూక్ష్మ అంటురోగాల కారకాలే వైరస్‌లు. ఇవి బయటి వాతావరణంలో నిర్భీవులుగా ఉంటాయి. ఒకసారి జీవిలో ప్రవేశించాయంటే ఆ జీవి కణాల్లో అభివృద్ధి చెందుతూ జీవ లక్షణాలను ప్రదర్శిస్తాయి. అయితే, కొన్ని రకాల వైరస్‌లు అవి ఆశ్రయించిన (హోస్ట్) జీవి కణాల పనితీరులో కలిసిపోయేలా మార్పుచెందుతాయి. దీనివల్ల కణాల సాధారణ విధుల్లో అవాంతరాలు ఏర్పడతాయి. ఇలాంటి వాటిలో ‘అంకోజెనిక్’ లేదా ‘ట్యూమర్ వైరస్‌లు’గా పిలిచే అనేక వైరస్‌లు మనుషుల శరీరంలో క్యాన్సర్ అభివృద్ధికి కారణంగా ఉంటాయి. వీటిలో హ్యూమన్ పాపిలోమా వైరస్ (హెచ్పీవీ), హెపటైటిస్ బి, హెపటైటిస్ సి వైరస్‌లు (హెచ్పీవీ, హెచ్సీవీ), అలాగే, ఇతర శరీర వ్యూయడ్ల ద్వారా వ్యాపించే ‘ఎపిస్టేన్ బార్ వైరస్’ (ఈబీవీ), హ్యూమన్ ఇమ్యున్ డెఫీషియెన్సీ వైరస్ (హెచ్ఐవీ) లాంటివి ప్రసిద్ధి చెందిన క్యాన్సర్ కారక (అంకోజెనిక్) వైరస్‌లుగా ఉన్నాయి. ఈ వైరస్‌లు క్యాన్సర్‌కు దారితీసే మార్గాలు వేర్వేరుగా ఉంటాయి. కాకపోతే అవి వ్యాపించే విధానం మాత్రం దాదాపుగా ఒకేలా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు, హ్యూమన్ పాపిలోమా వైరస్ (హెచ్పీవీ) అంకోప్రోటిన్లను ఉత్పత్తి చేస్తుంది. ఇది కణం పనితీరు సాఫీగా సాగిపోయే ప్రక్రియకు అంతరాయం కలిగిస్తుంది. నియంత్రణ లేకుండా కణాలు పెరిగిపోయే క్రమాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. చివరికి ప్రాణాంతకమైన క్యాన్సర్ అభివృద్ధి చెందడానికి దారితీస్తుంది. అదేవిధంగా, హెపటైటిస్ బి, సి వైరస్‌లు కూడా దీర్ఘకాలిక ఇన్ఫెక్షన్లు, ఇన్ఫ్లమేషన్లకు కారణమవుతాయి. హెపటో సెల్యులర్ కార్సినోమా అనే క్యాన్సర్ అభివృద్ధి చెందే ముప్పును పెంచుతాయి. రోగ నిరోధక వ్యవస్థ బలహీనంగా ఉన్న వ్యక్తులలో, హెచ్ఐవీ సోకిన వారిలో వైరస్ సబంధిత క్యాన్సర్లు అభివృద్ధి చెందే ప్రమాదం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

రోగాల భారం...

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రజల్లో క్యాన్సర్ ముప్పు వైరల్ ఇన్ఫెక్షన్లతో ముడిపడి ఉంటుందనే విషయాన్ని గమనించాలి. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూహెచ్.ఓ) అంచనాల ప్రకారం సంవత్సరానికి ఇరవై లక్షలకుపైగా క్యాన్సర్ కేసులు క్యాన్సర్ కారక వైరస్‌లతో (అంకోజెనిక్ వైరస్‌లు) సంబంధం కలిగి ఉన్నాయి. దాదాపు 90 శాతం గర్భాశయ క్యాన్సర్లకు హ్యూమన్ పాపిలోమా వైరస్ (హెచ్పీవీ), అంకోప్రోటిన్లతో ఎక్కువ భాగం హెపటైటిస్ బి (హెచ్బీవీ), హెపటైటిస్ సి (హెచ్సీవీ)లు కారణం అవుతున్నాయి. అయితే, వైరస్ ఇన్ఫెక్షన్లు, వాటి కారణంగా క్యాన్సర్లు రాకుండా నివారించడంలో ప్రభుత్వాలు చేపట్టే ప్రజా ఆరోగ్య కార్యక్రమాలే కీలకపాత్ర పోషిస్తాయి.

నివారణకు బహుళ సమూహం...

వైరస్‌ల వల్ల అభివృద్ధి చెందే క్యాన్సర్లను నిరోధించడానికి ఆయా రకాల వైరస్‌ల వ్యాప్తిని తగ్గించడం, ఊటలు వేయడం, ముందుగానే స్క్రీనింగ్ పరీక్షలు చేయడం, ఇన్ఫెక్షన్లకు తగిన చికిత్స అందించడం వంటి బహుళ సమూహ (మల్టీ మోడల్) విధానాన్ని అనుసరించాలి ఉంటుంది.

ఊటలు (వ్యాక్సినేషన్)...

క్యాన్సర్ నివారణలో ఊటలు ప్రభావవంతంగా పనిచేసాయని రుజువైంది. మహిళల్లో ఎక్కువగా కనిపించే గర్భాశయ క్యాన్సర్‌పై పోరాటానికి హెచ్పీవీ ఊటా సమర్థంగా పనిచేస్తుంది. అదేవిధంగా, హెపటైటిస్ బి వైరస్‌తో వ్యాపించే కాలేయ క్యాన్సర్ ప్రాణవ్యాన్ని తగ్గించడంలో హెపటైటిస్ బి ఊటాలు ప్రభావవంతమైన పరిష్కారంగా చెప్పొచ్చు. ప్రజారోగ్య ప్రధాన కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ద్వారా చిన్న వయసులోనే అవసరమైన ఊటలు వేయించుకోవడం, అధిక ఊటా రేట్లు సమయా కావడానికి ప్రభుత్వాలు కృషిచేయాలి.

స్క్రీనింగ్, ముందస్తు గుర్తింపు...

గర్భాశయ క్యాన్సర్ స్క్రీనింగ్‌లు పాస్ స్క్రీందర్ టెస్ట్, హెచ్పీవీ పరీక్షలు చేయించుకోవడం వంటివి వైరస్‌లతో వచ్చే క్యాన్సర్లను ముందుగా గుర్తించేందుకు ఉపకరిస్తాయి. ముఖ్యంగా ముప్పు ఎక్కువగా ఉన్న వారి విషయంలో క్యాన్సర్ ప్రమాదాన్ని ముందుగానే గుర్తించడానికి స్క్రీనింగ్ పరీక్షలు ఎంతగానో దోహదపడతాయి. చికిత్సను సులభభరం చేస్తాయి.

యాంటీవైరల్ థెరపీ...

హెపటైటిస్ బి వైరస్, హెపటైటిస్ సి వైరస్ వంటి దీర్ఘకాలిక వైరల్ ఇన్ఫెక్షన్లకు యాంటీవైరల్ చికిత్సలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటితో వైరస్ స్థాయులను సమర్థంగా తగ్గించుకోవచ్చు. ఆ విధంగా క్యాన్సర్ అభివృద్ధి చెందే ముప్పును కూడా తగ్గించవచ్చు. హెపటైటిస్ సి చికిత్సలో ప్రత్యేకంగా పనిచేసే డైరెక్ట్ యాన్టిగెన్ యాంటీవైరల్ ఏజెంట్లు పురోగతి పూర్తి వైరస్ నిర్మూలనకు, క్యాన్సర్ తగ్గడానికి అవకాశం ఇస్తుంది.

ప్రజా ఆరోగ్య కార్యక్రమాలు...

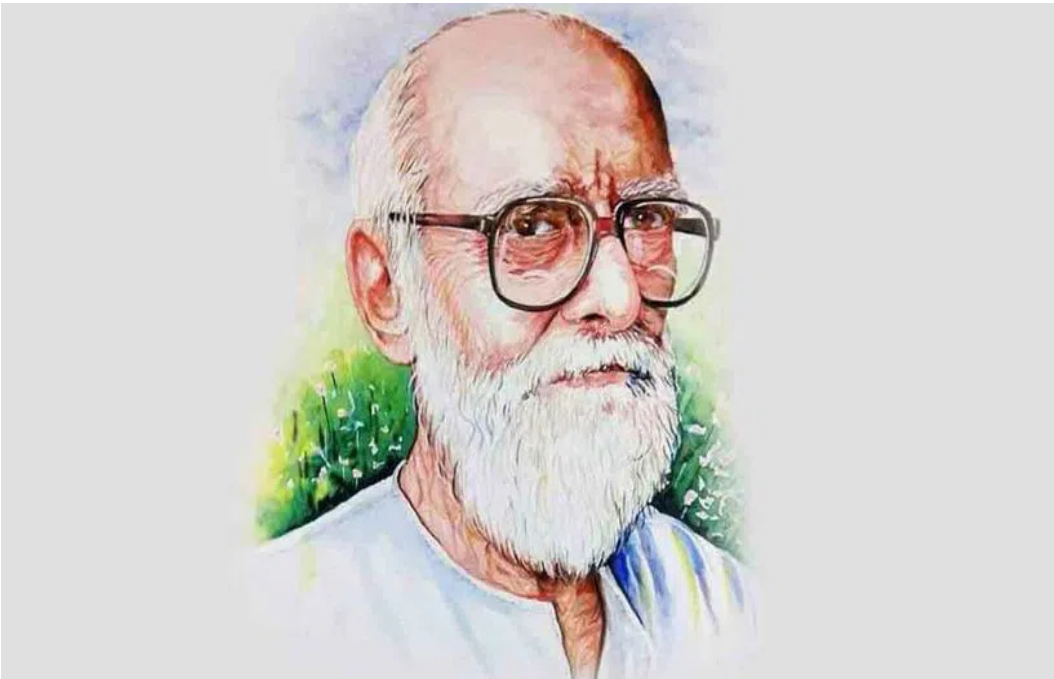
వైరస్‌లు, క్యాన్సర్ మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని ప్రజలకు తెలియజేయడంలో అవగాహన కార్యక్రమాలు కీలకపాత్ర పోషిస్తాయి. అంటువ్యాధులు ఎలా వ్యాప్తి చెందుతాయి, ఊటలు ప్రామాణ్యం, వ్యాధుల బారినపడటాన్ని తగ్గించడానికి సురక్షిత చర్యలు తీసుకోవడం వంటివి ఈ వ్యాధుల ప్రభావాన్ని బాగా తగ్గిస్తాయి. వ్యాధి నిరోధకత పెంపు రోగ నిరోధక శక్తి తక్కువగా ఉన్నవారికి ఇన్ఫెక్షన్లు సులభంగా సోకుతాయి. కాబట్టి ఇమ్యూనిటీ బలహీనంగా ఉన్నవారైతే ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి. ముఖ్యంగా హెచ్ఐవీ, ఇతర వైరల్ ఇన్ఫెక్షన్ల నుంచి బలహీనమైన రోగ నిరోధక వ్యవస్థ ఉన్న సమూహాలు ఎదుర్కొనే ముప్పును తగ్గించడానికి తగిన ఊటా కార్యక్రమాలు, స్క్రీనింగ్ చర్యలు దోహదపడతాయి. వైరస్‌లు సాధారణ జలుబు మొదలుకుని క్యాన్సర్ వ్యాప్తి వరకు ఎన్నో ఆరోగ్య సమస్యలకు కారకాలుగా ఉంటాయి. ఈ సవాలును సమర్థంగా ఎదుర్కోవడానికి వివిధ రంగాల నుంచి సమష్టి కృషి అవసరమవుతుంది. వైరస్ ప్రేరిత, వైరస్ సంబంధిత క్యాన్సర్లను నివారించడంలో ఊటలు, స్క్రీనింగ్, యాంటీవైరల్ థెరపీలు కీలకమైన అంశాలు. ఈ రక్షణ చర్యలపై ప్రభుత్వాలు, ఆరోగ్య రంగ సంస్థలు దృష్టి సారించడం ద్వారా వైరల్ ఇన్ఫెక్షన్ల వల్ల వచ్చే క్యాన్సర్ ముప్పును గణనీయంగా తగ్గించవచ్చు. ప్రాణాలను నిలబెట్టుకోవచ్చు. అంతేకాకుండా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆరోగ్య పరిస్థితులను కూడా మెరుగుపర్చుకోవచ్చు. అయితే, వైరస్‌లు, క్యాన్సర్ల మధ్య పరస్పర చర్యలపై అంతర్జాతీయంగా పరిశోధనలు చేపడసాగుతున్నాయి. కాబట్టి, క్యాన్సర్లను నివారించే దిశగా ఔషధాలు, చికిత్సలు అభివృద్ధి చేసే దిశగా నిరంతర అధ్యయనం, కొత్త కొత్త అవిష్కరణలు చేయాలైన అవసరం ఎంతో ఉంది.

గుండెల్ని పిందే కాలుష్యం

భారతీయ నగరాల్లో పెరిగిపోతున్న వాయు కాలుష్యం వల్ల గుండెజబ్బులున్న వారు మరింత ఆప్రమత్తంగా ఉండాలైన అవసరం వస్తున్నది. వాయుకాలుష్యం ఇతరులకంటే గుండె జబ్బులున్నవారికి మరింత ప్రాణాంతకమని అమెరికా పరిశోధకులు గుర్తించారు. స్టాన్‌ఫోర్డ్ యూనివర్సిటీ, హార్వర్డ్ సూల్స్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్ సంస్థలతో కలిసి ఇంటర్నమోంటెస్ హెల్త్ కన్సెన్సస్ చేందిన పరిశోధకులు వాయు కాలుష్యం వల్ల ఆరోగ్య దుర్బుధావాలపై అధ్యయనం నిర్వహించారు. కన్సెన్సస్ రిపోర్ట్ కుండా 7 నుంచి 20 మైక్రోగ్రాముల కాలుష్య కారకాలు ఉన్న ఢిల్లీ మరికొన్ని నగరాల్లో ఈ అధ్యయనం నిర్వహించారు. గాలి కాలుష్యం 2.5 పీఎం స్థాయిలో ఉన్న ప్రాంతాల్లోని సాధారణ ప్రజలు, గుండె జబ్బుతో బాధపడే వారి నుంచి రక్త సమూహాలను సేకరించి అధ్యయనం చేశారు. వాయు కాలుష్యం వల్ల గుండె జబ్బు బాధితుల రక్త సమూహాల్లో అనేక అనారోగ్యకారకమైన మార్పులు గుర్తించారు. గుండె జబ్బులు ఉన్నవాళ్ల రక్త సమూహాల్లో ఇన్ఫ్లమేటరీ ఐయోమేక్స్ (ఐజిజిబి27, xg-a-18) ద్వారా ఎక్కువగా ఉన్నాయని తేలింది. గుండె జబ్బులు లేనివాళ్లలో ఏ మార్పు కనిపించలేదు. హృద్రోగలు వాయు కాలుష్యం ఎక్కువగా ఉండే ప్రదేశాలకు దూరంగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉందని ఈ అధ్యయనం చెబుతున్నది. ఎంత జాగ్రత్తగా ఉంటే గుండెకు అంత మంచిది.

కాళన్న స్ఫూర్తి ఎక్కడ?

‘పాలనాధికారం దుర్బునియోగం చేసే/ గుండాలకు నేను డ్రోపిన్/ అన్యాయాన్నిదిరించడం/ నా జన్మహక్కు నా విధి’ అన్న కాళోజీని గుర్తుచేసుకోవాల్సిన సందర్భం ఇది. తెలంగాణ తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ వారసత్వాన్ని చాటే నిర్మాణాలు చేపట్టారు. జిల్లాలకూ, ప్రాజెక్టులకు ఇంకా మండ్రింగుడికీ తెలంగాణ కీర్తి

పతాకలు, స్ఫూర్తి ప్రతీకలుగా నిలిచిన మహానుభావుల పేర్లు పెట్టారు. కుప్రంభీం, జయశంకర్‌సార్, కాళోజీ వంటి తెలంగాణ పోరాట పటిమకు, తెగపడు మారుమైన మహానుతుల పేర్లను నిత్య స్మరణీయలుగా మార్చి నిజమైన నివాళి ఘడించారు. ఆ కోవలో రూపుదిద్దుకున్నదే వరంగల్‌లోని కాళో జీ కళాక్షేత్రం.

నిజం చెప్పకుంటే అబద్ధమే రాజ్యమేలుతుంది

పోరాటాల గడ్డ మన వరంగల్ ఖిల్లా. తెలంగాణ ఉద్యమ నాధుని శిరస్సుపై మోసి భారతదేశానికి ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాంఛను పరిచయం చేసింది మన వరంగల్ జిల్లానే. కాకతీయ రాజులు, సమృక్తు-సారక్తులు అందించిన వారసత్వంతో9౫% డ్రాడ్డి కొమురెడ్డి, చాకలి బలమ్మ, కాళోజీ నారాయణరావు, ప్రాఫెసర్ జయశంకర్ సార్ పౌరుషత్వంతో షిడికిలి బిగింది కేసీఆర్ నాయకత్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని తీసుకురావడంలో ప్రధాన భూమిక పోషించిన వరంగల్ జిల్లా ప్రజాసీకానికి నా ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు. నిన్న వరంగల్ జిల్లాకు వచ్చిన సీఎం రేవంత్చెర్లెడ్డి మెప్పు పొందేందుకు గాను వాస్తవాలను అవాస్తవాలుగా చిత్రీకరించిన వరంగల్ ఎంపీ కడియం కావ్య వ్యాఖ్యలకు మనందరం సమాధానం చెప్పకపోతే అన్యాయమే

రాజ్యమేలుతుంది. నిజాలను, అబద్ధాలుగా మలచాలని చూసినా, అబద్ధాలను నిజాలుగా చేయాలనే ప్రయత్నం చేసినా చరిత్ర ఒప్పుకోదు గాక ఒప్పుకోదు. రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ వైద్య రంగానికి సరిహాగేలా వరంగల్ ఉమ్మడి జిల్లా వ్యాప్తంగా మెడికల్ కాలోజీలు నిర్మించడమే కాకుండా వరంగల్ నడిబొడ్డున కార్పొరేట్‌ను తలదన్నేలా 24 అంతస్థులతో బహుళ ప్రజా దహభాన నిర్మాణం చేపట్టిన ఘనత బీఆర్‌ఎస్‌ది. శతాబ్ది కాలంలో జరగని అభివృద్ధిని, బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం దశాబ్ది కాలంలోనే చేసి చూచెట్టి మాది మాటల ప్రభుత్వం కాదని, చేతల ప్రభుత్వం అని నిరూపించింది. మీ తండ్రి అయిన కడియం శ్రీహరి నాటి ప్రభుత్వంలో ఉప ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన వ్యాఖ్యలను ఒకసారి గుర్తుచేసుకో. ప్రజాకవి కాళోజీ నారాయణరావు ధికార్త స్వర నినాదంతోడే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నామని చెప్పడం ేలాంటి సందేహం లేదు. ప్రజల బక్కుతతో అందిస్తున్నకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రం మరింత ప్రజ్వరిల్లాలని అతనివేని ప్రభుత్వం దశాబ్ది కాలంలోనే చేసి చూచెట్టి మాది మాటల ప్రభుత్వం కాదని, చేతల ప్రభుత్వం అని నిరూపించింది. మీ తండ్రి అయిన కడియం శ్రీహరి నాటి ప్రభుత్వంలో ఉప ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన వ్యాఖ్యలను ఒకసారి గుర్తుచేసుకో. ప్రజాకవి కాళోజీ నారాయణరావు ధికార్త స్వర నినాదంతోడే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నామని చెప్పడం ేలాంటి సందేహం లేదు. ప్రజల బక్కుతతో అందిస్తున్నకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రం మరింత ప్రజ్వరిల్లాలని అతనివేని ప్రభుత్వం దశాబ్ది కాలంలోనే చేసి చూచెట్టి మాది మాటల ప్రభుత్వం కాదని, చేతల ప్రభుత్వం అని నిరూపించింది. మీ తండ్రి అయిన కడియం శ్రీహరి నాటి బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వంలో ఉప ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన వ్యాఖ్యలను ఒకసారి గుర్తుచేసుకో. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రజాధానాన్ని దోచుకొని అధిష్టానానికి చేపడేయడమే తప్ప అంతకుమించిందేమీ ఉండదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం నలువైపులా మరింత అభివృద్ధి సాధించాలంటే అదొక్క బిల్లును బిల్లుతోనే సాధ్యమని తెలుసుకో. మజిహూర్ లాంటి ఘటనలు రాష్ట్రంలో ఎన్నో చూస్తున్నాయి. అయినా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి కనువిప్పు కలగడం లేదు. ఢిల్లీకి దబ్బు ల మూటలు అప్పుజెప్పుడంతోనే ఆ పార్టీకి పరాజితున్నది. అధికార బలంంతో, పోటీలు బలంగాలే గిరిజన తండాలపై దాడులు చేసిన చరిత్ర కాంగ్రెస్‌ది. గిరిజనులు తమ భూములను అవుసరగా అప్పుజెప్పాలని రెతులకు సరికెళ్లిన జీడి లు వేసి, అమాదుకులపై ఢర్డ్ డీగ్రి ప్రయోగించిన రాక్షస ప్రభుత్వం ఇది. ప్రజాపాలన, ఇందిచ్చు రాజ్యం అంటూ పోసిన బలంగాలే చేసి న్న ఆరాచకాలను ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. ప్రజా వ్యతిరేక ప్రభుత్వంగా కాంగ్రెస్ చరిత్రలో మిగిలిపోవడం ఇందుకు.

దేశంలోని 43 గ్రామీణ బ్యాంకులను 28కి కుదించేందుకు గాను కేంద్రం నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఈ నెల 4న గ్రామీణ బ్యాంక్ వైర్ధ్రష్టకు, వాటి స్సాన్సర్ బ్యాంక్‌ల ఎండ్‌లకు ఈ విషయాన్ని లేఖ ద్వారా తెలియజేసింది. ఒక రాష్ట్రానికి ఒకే గ్రామీణ బ్యాంక్ అనేది ఈ విలీనానికి ప్రధాన ప్రాతిపదిక. ఈ ఆర్డీక సంచత్పరం ముగిసేలోగా ఈ ప్రక్రియ పూర్తికావచ్చు. ఇదే జరిగితే తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తానికి ఒకే గ్రామీణ బ్యాంక్ ఏర్పడుతుంది. దాని పేరు ‘తెలంగాణ రాష్ట్ర గ్రామీణ బ్యాంక్’ అని ఉంటుంది. దేశవ్యాప్తంగా రాష్ట్రం పేరుతో గ్రామీణ బ్యాంక్‌ల పేర్లు మారిపోయాయి. ప్రస్తుతం తెలంగాణలో రెండు గ్రామీణ బ్యాంక్‌లు పనిచేస్తున్నాయి. 18 జిల్లాల్లో తెలంగాణ గ్రామీణ బ్యాంక్, మిగతా 15 జిల్లాలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ వికాస్ బ్యాంక్ పేరింటింపున్నాయి. ఈ రెండింటికి స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా స్సాన్సర్ బ్యాంక్‌గా వ్యవహరిస్తున్నది. వాణిజ్య బ్యాంకుల జాతీయీకరణ తర్వా త కూడా అవి గ్రామాల్లో తమ శాఖల ను తెరవడానికి ముందుకురాల్సివచ్చింది. స్థాయికి తగ్గ వ్యాపారం లభించక ఇప్పటికీ తమ గ్రామీణ శాఖలు సజ్జాలో ఉన్నాయని కేంద్రానికి అవి మొర పెట్టుకున్నాయి. చివరికి అనాటి ఇందిరా గాంధీ ప్రభుత్వం ఆర్వీజి మాజీ గవర్నర్ నరసింహన్ ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీ వేసింది. ఆ కమిటీ సూచనల ప్రకారం తక్కువ ఖర్చుతో ‘వాణిజ్య బ్యాంకు విధానాలు, గ్రామీణ ప్రజల

ఏకీకరణతో లక్ష్యం నెరవేరేనా?

అవసరాలు’ కలిసి రీతిలో గ్రామీణ బ్యాంక్‌ల రూపకల్పన జరిగింది. గ్రామీణ బ్యాంక్ మూలధనంలో 50 శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం, 35 శాతం స్సాన్సర్ బ్యాంక్, 15 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాహులుంటాయి. అలా బాధ్యతలు, లాభనష్టాలు మోసేందుకు మూడింటి భాగస్వామ్యం అవసరమైంది. 1975లో ప్రధమ గ్రామీణ బ్యాంక్ యూపీలోని మొదరాబాద్‌లో ఏర్పడింది. 1976లో ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకుల చట్టం వచ్చింది. అలా వదేద్ల కాలంలో దేశవ్యాప్తంగా 196 గ్రామీణ బ్యాంక్‌లు ఏవ్వరించాయి. బ్యాంక్‌ల వ్యాపార లక్ష్యం ఆర్థిక లాభం కాగా, గ్రామీణ బ్యాంక్‌ల లక్ష్యం మాత్రం సామాజిక లాభంగా ప్రభుత్వం గుర్తించింది. వాటి సష్టలను సష్టాలగా భావించలేదు. రెతులకు, గ్రామీణులకు అవి అందిస్తున్న ఆర్థిక సేవలనే లక్ష్యాలుగా పరిగణించింది. అయితే, 1991లో దేశంలో ఆర్థిక సంస్కరణల రాకతో ప్రభుత్వరంగ సంస్థలపై కేంద్ర దృక్పాణం మారిపోయింది. సష్టా ల్లో ఉన్నవి కూడా లాభాల బాట పట్టక తప్పదు. అప్పటికే గ్రామీణ భారతంలో ప్రధాన పరపతి సంస్థగా వేళ్లూనుకున్న గ్రామీణ బ్యాంక్‌ల నిర్వహణ ఖర్చులను తగ్గించాలనుకున్నది. అలా 2004-05లో మొదలైన వీటి సంఖ్య తగ్గింపు ప్రక్రియ దశలవారీగా సాగి 2020-21 నాటికి 196 నుంచి 43కు తగ్గింది. ఒక రాష్ట్రంలో ఒక స్సాన్సర్ బ్యాంకుని ఒకే గ్రామీణ బ్యాంకు ఉండాలనే నిబంధనతో ఉమ్మడి ఏపీలో ఉన్న 16 గ్రామీణ బ్యాంకులు 6గా మారాయి. తెలంగాణ విషయానికి వస్తే స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ అధీనంలో కరీంనగర్ జిల్లాకు తెలంగాణ కాలబ్ది హక్కుకొందరో గ్రామీణ బ్యాంక్, నిజామాబాద్ జిల్లాలోని శ్రీరామ గ్రామీణ బ్యాంక్, ఆదిలాబాద్ జిల్లా పరిధిలోని శ్రీ సరస్వతి గ్రామీణ బ్యాంక్, రంగారెడ్డి జిల్లా గోల్కొండ గ్రామీణ బ్యాంక్ ఉండేవి. వీటిన ప్రక్రియలో భాగంగా మార్చి 2006లో ఈ 4 గ్రామీ ణ బ్యాంకులు కలిసి దక్కన్ గ్రామీణ బ్యాంకు ఏర్పడింది. ఆ తర్వాత

ఏకతీలా నగరానికి సిగలో వున్నలా సుపాలమైన ప్రాంగణంలో మహా సభావేదిక నిర్మాణానికి కేసీఆర్ ప్రణాళికలు వేశారు. ఆ ప్రాంగణంలోనే కాళన్న నిలువెత్తు విగ్రహం చేయించారు. ప్రాంగణోభివృషమే తరువాయి అన్న తరుణంలో సర్కారు మారింది. దాదాపుగా పూర్తయిన భవనానికి రంగులు, సున్నాలు వేసి అట్టహాసాలు చేస్తున్నది రేచండే ప్రభుత్వం. ఒక్క నోటిఫికేషన్ కూడా ఇవ్వకుండానే ఇదివరక డి సర్కార్ పూర్తిచేసిన రిక్రూట్‌మెంట్‌తో నియామక పత్రాల పంపిణీ పేరిట హంగామా చేసి పేరు కాట్టేయాలని చూసినవాళ్ల నుంచి ఇంతకంటే ఏం ఆశించగలం? ఇంతకూ కాళోజీ పేరుతో ప్రచారం పొందాలని చూస్తున్న కాంగ్రెస్ పాలకుల్లో ఆయన స్ఫూర్తి కిందిత్తు అయినా ఉన్నదా అనేది అనలు ప్రస్తృ ఏదాది కావస్తున్నా ఒక్కటంటే ఒక్కటి ప్రజానుకూల నిర్ణయం తీసుకున్నామా? ఒక్క మంచివానికి శ్రీకారం చుట్టామా? అంతదాకా ఎందుకు, ఏ అన్యత్వం కోసం కాళోజీ లాంటి మహానుభావులు కొట్లాడారో దానినైనా కాపాడుతున్నారా? తెలంగా ణ పొడే గిట్టని పరాయి పాలకుల ముందు మోకరిల్లుతున్నారు. నీటి మాక్కులను కాటగలుపుతున్నారు. ఇదంతా చాలదన్నట్టుగా అనవాళ్లు చెరిపేస్తామని ఎగిరిగిరి పడుతున్నారు. కాళోజీ కళాక్షేత్రం కేసీఆర్ ఆనవాళ్లలో ఒకటి కాదా? ఆ మాటకు వస్తే తెలంగాణో కేసీఆర్ అతిపెద్ద అనవాలుగా చరిత్రలో నిలిచిపోయింది. చెరిపేస్తే చెరిగిపోవడానికి అది నీటిమీది రాతకాదు, సువర్ణాక్షరం. ఈర్నాద్వేషాలతో రగిలిపోయే చేతగాని, అనుభవం లేని పాలకు లు రాష్ట్రాన్ని అగమగంగా చేస్తున్నరు. ప్రజాపాలన అంటూ ప్రజాకంట క పాలన తెచ్చారు. ప్రశ్నిస్తే కేసులు అరెస్టులంటూ వేధింపు పోలీసు రాజ్యం చెలాయిస్తున్నారు. కాళోజీ బ్రతికి ఉంటే ఇవన్నీ సహించేవా రా? ‘దోపిడీ చేస్తే ప్రాంతేతరులను దూరం దాకా తన్ని తరుముతం.. ప్రాంతం వాడే దోపిడీ చేస్తే ప్రాణంతోనే పాతర పెడతం’ అని గుర్తించాడు కా. అంతేకాదు, తన పేరిట నిర్మించిన ప్రాంగణంలోనే పోలి సు జలుం ప్రదర్శిస్తే ఊరుకునేవారా? ‘హింస పాపమని యెంచ దేశమున పొట్టరత్నమయింకెన్నాళ్లు?’ అని ప్రశ్నించిన కాళోజీ నేడు రాష్ట్రాన్నే జైలుగా మార్చి ఎవర్నెన్నీ తరహా పాలన తెస్తే పోసేదో అని సరిపెట్టుకునేవారా? ‘మరిచిపోకుడగ గురుతుంచుకోవాలి.. కాలంబు రాగాని కాటన్ తీరాత’ అని కాళన్న చెప్పింది ఈ తరహా పాలకుల గురించే అన్నది గుర్తుంచుకోవాలి.

హైదరాబాద్ అభివృద్ధికి ఏ మాత్రం తీసిపోకుండా వరంగల్‌కు అంతే ప్రాధాన్యం కల్పించింది తెలంగాణ తొలి ప్రభుత్వం. అభివృద్ధికి చిరునామాగా మారుస్తూ జాతీయ కంపెనీ మెగా టెక్నొలెల్ పార్కును సైతం తీసుకువచ్చి యువతకు ఉపాధి అవకాశాలు మొదలు కల్పించిన ఘనత నాటి కేసీఆర్ ప్రభుత్వానిది. అభివృద్ధి పథాన దూసుకుకెళ్తున్న తెలంగాణను అణగరొక్కాలని నేడీ ముఖ్యమంత్రి రేచంత్‌రెడ్డి నాడు అండ్రా తొత్తులతో కలిసి కుట్రలు చేసిన విషయం తెలంగాణలోని ప్రతీ పౌరునికి తెలుసు. ఆ కుట్రలను ఛేదించి శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో ప్రత్యేక జ్ఞాతిని గడించి యావత్ ప్రపంచాన్ని మనవైపు తిప్పుకునేలా చేసిన ఘనత బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వానిది. నిరంత రం అభివృద్ధి మంత్రితో, సంక్షేమ పథకాల తో, ప్రజాసంజకమైన పరిపాలనను అంది స్తు.. సబ్బరంద వర్గాలను గుండెకు చాత్తుకున్న చరిత్ర

బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వానిది. ఈ ప్రాంత బిడ్డ వీవీ నరసింహారావు దేశ ప్రధానిగా ఎన్నో సంస్కరణలతో దేశానికి పన్ను తెస్తే, ఢిల్లీలో తన చితికి కట్టెపైపు కూడా ఇవ్వని కాంగ్రెస్ పార్టీ వీవీ గురించి మాట్లాడటం పురీ విద్వర్ధం. జాతీయ రహదారులకు, తెలంగాణ రాష్ట్ర అంతర్గత రోడ్లను అనుసంధానం చేస్తూ అభివృద్ధి చేసిన చరిత్ర బీఆర్‌ఎస్ పార్టీది. నిజానును, అబద్ధాలుగా మలచాలని చూసినా, అబద్ధాలను నిజాలుగా చేయాలనే ప్రయత్నం చేసినా చరిత్ర ఒప్పుకోదు గాక ఒప్పుకోదు. రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ వైద్య రంగానికి సరిహాగేలా వరంగల్ ఉమ్మడి జిల్లా వ్యాప్తం గా మెడికల్ కాలోజీలు నిర్మించడమే కాకుండా వరంగల్ నడిబొడ్డున కార్పొరేట్‌ను తలదన్నే లా 24 అంతస్థులతో బహుళ ప్రజా దహభాన నిర్మాణం చేపట్టిన ఘనత బీఆర్‌ఎస్‌ది. శతాబ్ది కాలంలో జరగని అభివృద్ధిని, బీఆర్‌ఎస్ ప్రభు త్వం దశాబ్ది కాలంలోనే చేసి చూచెట్టి మాది మాటల ప్రభుత్వం కాదు, చేతల ప్రభుత్వం అని నిరూపించింది. మీ తండ్రి అయిన కడియం శ్రీహరి నాటి బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వంలో ఉప ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన వ్యాఖ్యలను ఒకసారి గుర్తుచేసుకో. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రజాధానాన్ని దోచుకొని అధిష్టానానికి చేపడేయడమే తప్ప అంతకుమించిందేమీ ఉండదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం నలువైపులా మరింత అభివృద్ధి సాధించాలంటే అదొక్క బిల్లును బిల్లుతోనే సాధ్యమని తెలుసుకో. మజిహూర్ లాంటి ఘటనలు రాష్ట్రంలో ఎన్నో చూస్తున్నాయి. అయినా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి కనువిప్పు కలగడం లేదు. ఢిల్లీకి దబ్బు ల మూటలు అప్పుజెప్పుడంతోనే ఆ పార్టీకి పరాజితున్నది. అధికార బలంంతో, పోటీలు బలంగాలే గిరిజన తండాలపై దాడులు చేసిన చరిత్ర కాంగ్రెస్‌ది. గిరిజనులు తమ భూములను అవుసరగా అప్పుజెప్పాలని రెతులకు సరికెళ్లిన జీడి లు వేసి, అమాదుకులపై ఢర్డ్ డీగ్రి ప్రయోగించిన రాక్షస ప్రభుత్వం ఇది. ప్రజాపాలన, ఇందిచ్చు రాజ్యం అంటూ పోసిన బలంగాలే చేసి న్న ఆరాచకాలను ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. ప్రజా వ్యతిరేక ప్రభుత్వంగా కాంగ్రెస్ చరిత్రలో మిగిలిపోవడం ఇందుకు.

బంగారం మెరుపులు వచ్చే ఏడాది డిసెంబర్ కల్లా రూ.90వేల పై మాట్

పెండ్లిదండ్రుల సేజీ ప్రారంభం కావడంతో రిటైల్లర్లు, జ్యువెల్లర్ల నుంచి గొర్రే పెరగడంతో కొన్ని రోజులుగా తగ్గుతూ వచ్చిన బంగారం, వెండి ధరలు తిరిగి ధగధగ మెరుస్తున్నాయి. మంగళవారం దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో తులం బంగారం (24 క్యారట్స్) ధర రూ.600 వృద్ధితో రూ.78,050లకు చేరుకుంది. సోమవారం తులం బంగారం ధర రూ.77,450 వద్ద స్థిర పడింది. మరోవైపు కిలో వెండి ధర బుధవారం రూ.1,500 పుంజుకు రూ.93,500 వద్ద ముగిసింది. సోమవారం కిలో వెండి ధర రూ.92 వేలు పలికింది. ఇక 99.5 శాతం స్వచ్ఛత గల బంగారం తులం రూ.600 పెరిగి రూ.77,650 వద్ద నిలిచింది. మళ్ళీ కమాడిటీ ఎక్స్చేంజ్ (ఎస్ఎక్స్)లో డిసెంబర్ డెలివరీ బంగారం తులం ధర రూ.615 వృద్ధితో రూ.75,662లకు చేరుకున్నది. అలాగే డిసెంబర్ డెలివరీ వెండి కాంట్రిక్స్ ధర రూ.677 వృద్ధితో రూ.91,190 వద్ద ముగిసింది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో కామెక్స్ గోల్డ్ ఫ్యూచర్స్ లో జిన్స్ బంగారం ధర 19.50 డాలర్లు పెరిగి 2,634.10 డాలర్ల వద్ద స్థిర పడింది. రష్యా-ఉక్రెయిన్ మధ్య ఉద్రిక్తతలు మరింత పెరగడంతో ఇన్వెస్టర్ల పెట్టుబడులకు స్వర్ణధామంగా మారుతోంది. కామెక్స్ సిల్వర్ లో జిన్స్ వెండి ధర 0.79 శాతం పెరిగి 31.47 డాలర్లకు చేరుకున్నది. పరిస్థితులు ఇలాగే కొనసాగడంతోపాటు యూఎస్ ఫెడ్ రిజర్వ్ కీలక వడ్డీరేట్లు తగ్గిస్తే 2025 డిసెంబర్ నెలాఖరు నాటికి జిన్స్ బంగారం ధర 3000 డాలర్లకు దూసుకెళ్తుందని ప్రముఖ రేటింగ్ సంస్థ గోల్డ్ మాన్ సాచెస్ అంచనా వేసింది. వివిధ కేంద్రీయ బ్యాంకుల నుంచి డిమాండ్ రావడం కూడా బంగారం ధరల పెరుగుదలకు మరో కారణం అని పేర్కొంది.

గోల్డ్ లోన్ చెల్లింపుల్లో ఇబ్బందులకు చెక్ త్వరలో కొత్త విధానం తేనున్న ఆర్బీఐ

అత్యవసర పరిస్థితుల్లో చాలామంది ఆర్థిక అవసరాల కోసం బంగారాన్ని తాకట్టుపెట్టి రుణాలు తీసుకుంటారు. ఈ రుణాలు సరక్షితంగా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం బంగారం రుణాలను వడ్డీతో కలిపి అసలు కలిపి చెల్లింపుల్లో దాంతో చాలామంది వడ్డీతో కలిపి గడువులోగా తిరిగి చెల్లింపడం ఇబ్బందికరంగా మారుతున్నది. దాంతో బంగారు ఆభరణాలు వేలానికి వెళ్లే పరిస్థితి నెలకొంది. త్వరలోనే ఈ సమస్యకు పరిష్కారం చూపబోతున్నది రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా. బంగారం ఆభరణాలపై తీసుకునే రుణాలను ఈఎంఐ రూపంలో చెల్లించే సదుపాయాన్ని తీసుకురావాలని యోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. బంగారు మంజూరులో అవకతవకల నేపథ్యంలోనే ఈఎంఐ విధానం అయితే బాగుంటుందని ఆర్బీఐ భావించి ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు సమాచారం. వాస్తవానికి, బంగారు ఆభరణాలపై రుణాలు ఇప్పడంలో చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని సెప్టెంబర్ 30న ఆర్బీఐ సర్క్యులర్లో పేర్కొంది. బంగారంపై రుణాలు అందించే సంస్థల పనితీరులో అవకతవకలు జరిగినట్లు ఆర్బీఐ గుర్తించింది. రుణాల సోర్సింగ్, మదింపు కోసం ఉపయోగించే థర్డ్ పార్టీల్లో అనేక లోపాలు ఉన్నాయనే ఆరోపణలున్నాయి. ఆభరణాల వేలంలోనూ పారదర్శకత లేదనే విమర్శలు ఉన్నాయి. ఇదిలా ఉండగా.. ఇటీవల గోల్డ్ రుణాల్లో భారీగానే వృద్ధి ఉందని రేటింగ్ ఏజెన్సీ జీఎస్ఆర్ అభిప్రాయపడింది. వ్యవస్థీకృత రుణదాతల పోర్ట్ఫోలియో మార్చి 2025 నాటికి రూ.10 లక్షల కోట్లకు చేరుకుంటుందని అంచనా. సెప్టెంబర్ 30 నాటికి బ్యాంకుల ఆభరణాల రుణాలు 51 శాతం పెరిగి రూ.1.4 లక్షల కోట్లకు చేరినట్లు ఆర్బీఐ గణాంకాలు పేర్కొన్నాయి.

గోల్డ్ లోన్లకూ ఈఎంఐలు

పరిచయం చేసే యోచనలో బ్యాంకులు, ఎస్బీఎఫ్సీలు

రుణాల మంజూరులో లోపాల్ని గుర్తించిన ఆర్బీఐ

(ఎస్బీఎఫ్సీ)లు బంగారంపై రుణాలకూ ఈఎంఐలను తేవాలని చూస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇదీ సంగతి..

బంగారు ఆభరణాలను తనఖా పెట్టి తీసుకునే రుణాల్లో లోపాలను గుర్తించామని ఈ సెప్టెంబర్ 30న ఓ సర్క్యులర్లో ఆర్బీఐ తెలిపింది. విలువ, పరిశీలన, రుణగ్రహీత ఆర్థిక సామర్థ్యం, వేలం వంటి అంశాల్లో బ్యాంకులు, రుణదాతలు నిరక్షం చేస్తున్నారన్నది. తీసుకున్న అప్పును తిరిగి చెల్లిస్తారా? లేదా? అన్నది సూచించిన ఆర్బీఐ అంటున్నది. దీంతో ఈఎంఐ ఆధారిత వ్యవస్థను గోల్డ్ లోన్లకూ తేవాలనుకుంటున్నట్లు బ్యాంకర్లు చెప్తున్నారు. కాగా, సెప్టెంబర్ 30 నాటికి బ్యాంకులు రూ.1.4 లక్షల కోట్ల గోల్డ్ లోన్లను ఇచ్చాయి. గతంతో పోల్చితే 51 శాతం పెరిగాయి.

మెరుస ఏతనాలకు బ్రేక్

సెన్సెక్స్ 239, నిఫ్టీ 65 పాయింట్ల లాభం

దేశీయ స్టాక్ మార్కెట్లు తిరిగి లాభాల్లోకి రాగలిగాయి. బ్యాంకింగ్, ఐటీ, వాహన షేర్ల నుంచి లభించిన మద్దతుకు తోడు అంతర్జాతీయ మార్కెట్ల మిత్రమంగా ప్రేక్షింపబడితే సూచీలు లాభాల్లో ముగిశాయి. వరుసగా నాలుగు రోజులుగా నష్టపోయిన సూచీలు ప్రారంభం నుంచే లాభాల బాట పట్టాయి. ఒక దశలో వెయ్యి పాయింట్లకు పైగా లాభపడిన 30 షేర్ల ఇండెక్స్ సూచి సెన్సెక్స్ చివరకు 239.37 పాయింట్లు అందుకొని 77,578.38 వద్ద ముగిసింది. మరో సూచి నిఫ్టీ ఏడు రోజుల పతనం నుంచి లాభాల్లోకి మళ్ళింది. మార్కెట్ల ముగిసే సమయానికి 64.70 పాయింట్లు అందుకొని 23,518.50 వద్ద స్థిరపడింది. గత ఏడు సెషన్లలో నిఫ్టీ 1,030 పాయింట్లు లేదా 4.3 శాతం పతనం కాగా, సెన్సెక్స్ 3,000 పాయింట్లు తగ్గి 77,300కి పడిపోయిన విషయం తెలిసిందే. ఎఫ్ఐఐఐలు అమ్మకాలకు మొగ్గుచూపడం, కార్పొరేట్ నిర్ణయాహిత ఫలితాలు, అమెరికా బాండ్ల ఉల్లేఖ బలపడటం సూచీల పతనానికి ప్రధాన కారణాలు. మహింద్రా, టాటా మహింద్రా, టాటా మహింద్రా, హెచ్డీఎఫ్సీ బ్యాంక్, బ్రిటాన్, టాటా మోటార్స్, అడ్లాబ్ సిమెంట్, పవర్గ్రిడ్, ఇన్ఫోసిస్ షేర్లు లాభపడగా.. రిలయన్స్, ఎస్సెస్, బజాజ్ ఫిన్సర్వీస్, మారుతి, టాటా స్టీల్, భారత్ ఎయిర్లెయిట్ షేర్లు నష్టపోయాయి.

హైదరాబాద్ ఆఫీస్ కు గిరాకీ నై

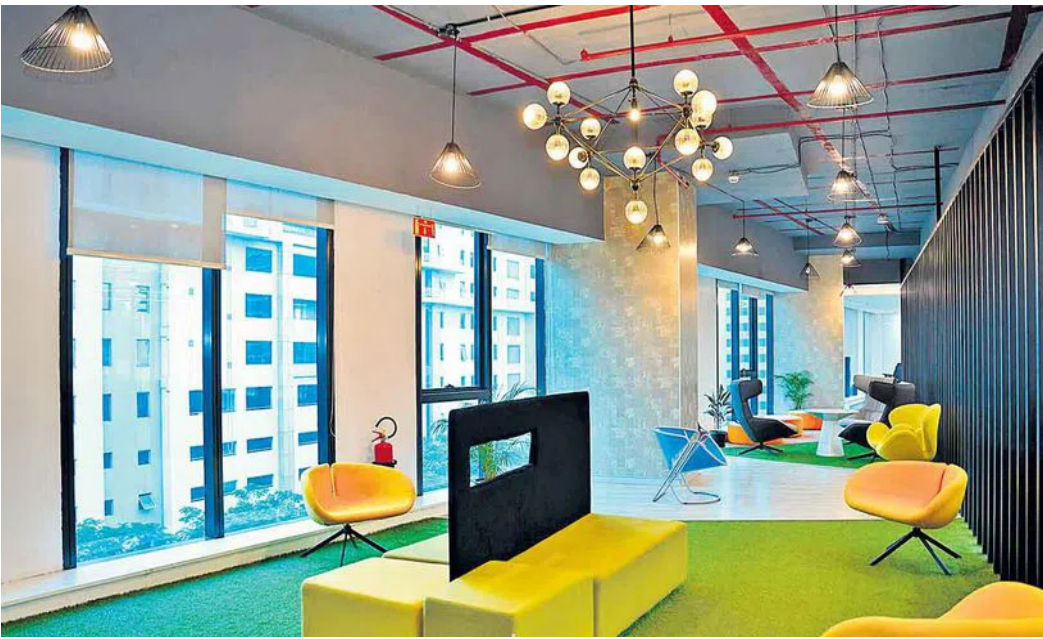
తగ్గిన కొత్త ఆఫీస్ స్పేస్ సైజు, లీజింగ్ 25 శాతం చొప్పున పతనం

జూలై-సెప్టెంబర్ కుగాను వెస్టియన్ నివేదిక

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత దాదాపు పదేండ్లపాటు ఆర్థిక దిమాండ్ ను చూసిన హైదరాబాద్ రియల్టీకి ఇప్పుడు అదరణే కరువైపోయింది. అటు చౌజింగ్ మార్కెట్, ఇటు ఆఫీస్ మార్కెట్ రెండూ కుప్పకూలుతున్నాయి మరి. ఎన్నో ప్రముఖ రియల్ ఎస్టేట్ కన్సల్టెన్సీలు విడుదల చేస్తున్న వరుస నివేదికల్లో ఇందుకు నిదర్శనం. దేశీయ రియల్టీపై అందులో హైదరాబాద్ ఆఫీస్ మార్కెట్ తీరుతెన్నులపై రియల్ ఎస్టేట్ కన్సల్టెన్సీ వెస్టియన్ ఓ రిపోర్టునిచ్చింది. ఇందులో ఈ ఏడాది జూలై-సెప్టెంబర్ త్రైమాసికంలో ఆఫీస్ స్పేస్ సైజు, లీజింగ్ 25 శాతం పడిపోయినట్లు తెలిసింది. హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్ పరుగులకు బ్రేక్ పడిందా?.. సుమారు దశాబ్దకాలం కనిపించిన డిమాండ్ ఇప్పుడు కనుమరుగైపోతున్నదా?.. అంటే అవుననే సమాధానానే వినిపిస్తున్నాయి. కన్సల్టెన్సీ ఏదైనా.. చెప్పేది మాత్రం ఒక్కటే. అదే.. హైదరాబాద్ నిర్మాణ రంగంలో నిస్తేజం ఆవరిస్తున్నది. ప్రముఖ రియల్ ఎస్టేట్ కన్సల్టెన్సీ వెస్టియన్ విడుదల చేసిన తాజా నివేదిక సైతం ఇదే చెప్తున్నది. మంగళవారం వచ్చిన ఈ రిపోర్ట్.. హైదరాబాద్ లోని ఆఫీస్ స్పేస్ కు గొర్రే అంతంతమాత్రంగానే ఉన్నట్లు తేల్చింది. ఈ ఏడాది జూలై-సెప్టెంబర్ త్రైమాసికంలో మార్కెట్లోకి కొత్తగా అందుబాటులోకి వచ్చిన ఆఫీస్ స్పేస్ గతంతో చూస్తే 25 శాతం తగ్గినట్లు పేర్కొన్నది. 4.1 మిలియన్ చదరపు అడుగులకే పరిమితమైనట్లు స్పష్టం చేసింది. అలాగే ఇదే సమయంలో లీజింగ్ కార్పొరేట్లపాటు సైతం 25 శాతం క్షీణించి 2.79 మిలియన్ చదరపు అడుగుల వద్దే ఉన్నట్లు వెల్లడైంది.

ఐక్య గోల్డ్..

దేశవ్యాప్తంగా కార్పొరేట్ కంపెనీలకు తమ కార్యాలయాల ఏర్పాటుకు ముందు గుర్తొచ్చేది హైదరాబాద్. ఒకప్పుడు బెంగళూరు, ముంబైలకు ఈ ఘనత దక్కినా.. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుతో సుమారు పదేండ్లపాటు అప్పటి ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు, అందించిన సహకారంతో ఆ నగరాల స్థానంలోకి హైదరాబాద్ వచ్చి చేరింది. ఐటీ, ఐటీ అనుబంధ రంగాలు, ఫార్మా, బయోటెక్నీ, ఏవియేషన్, డాటా సెంటర్లు ఇలా అన్నింటికీ హైదరాబాద్ ప్రధాన

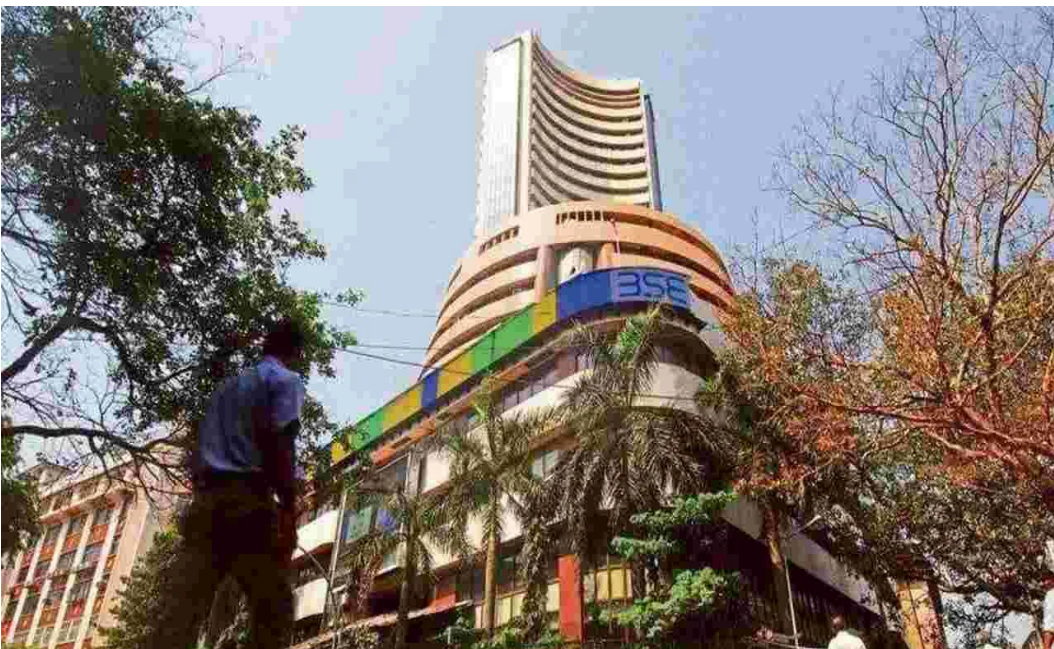

కేంద్రంగా విరాజిల్లింది. కానీ ఇప్పుడు ఆ ఉత్సాహం నశ్చిల్లింది. హైదరాబాద్ లో ఆఫీస్ స్పేస్ ను లీజుకు తీసుకొనేందుకు వపరూ పెద్దగా ఆసక్తి చూపడం లేదు. దీంతో ఆఫీస్ స్పేస్ సైజు కూడా అందుకు తగ్గట్టుగానే తగ్గుతూ వస్తున్నది. దీనిపై రియల్టీ వర్గాల్లో ఆందోళనలు పెరుగుతున్నాయి.

ధీర్ఘ, బెంగళూరుల్లో..

ఓ వైపు హైదరాబాద్ లో కొత్తగా వచ్చే ఆఫీస్ స్పేస్ క్షీణిస్తుంటే.. మరోవైపు బెంగళూరు, ఢిల్లీల్లో అది పెరుగుతూపోవడం గమనార్హం. ఈ జూలై-సెప్టెంబర్ లో బెంగళూరులో అందుబాటులోకి వచ్చిన నూతన ఆఫీస్ స్పేస్ 3.6 మిలియన్ చదరపు అడుగులు. గతంతో పోల్చితే 33 శాతం ఎక్కువ. అలాగే ఢిల్లీ-ఎన్ఐఆర్ లోనూ 2.3 మిలియన్ చదరపు అడుగులకు ఎగిసింది. మునుపటితో చూస్తే ఇది ఏకంగా 360 శాతం పెరగడం విశేషం. ముంబైలో 0.90 మిలియన్ చదరపు అడుగులతో యథాతథంగా కొత్త ఆఫీస్ స్పేస్ సరఫరా ఉన్నది. చెన్నైలో స్వల్పంగా తగ్గా, కోల్కతాలో ఏ-గ్రేడ్ ఆఫీస్ స్పేస్

నేడు స్టాక్ మార్కెట్లకు సెలవు కానీ సాయంత్రం మాత్రం

దేశీయ స్టాక్ మార్కెట్లు బుధవారం ఉదయం క్లోజ్ లో ఉంటాయి. నేడు మహారాష్ట్ర ఎన్నికల ఓటింగ్ నేపథ్యంలో బండ్ల ఉంటాయని ప్రకటించారు. కానీ సాయంత్రం మాత్రం కొన్ని రకాల ట్రేడింగ్ జరుగుతుందని పేర్కొన్నారు. ఆ విశేషాల్లో ఇక్కడ తెలుసుకుందాం. నేడు (సెంటెంబర్ 20) బుధవారం స్టాక్ మార్కెట్ లో ఉదయం సమయంలో ట్రేడింగ్ ఉండదు. ఈరోజునే ఉక్కిరి, ఘోషాల్ని అందే ఆపస్వే (ఎఫ్ అండ్ ఓ), సెక్యూరిటీస్ లెండింగ్ అండ్ బారోయింగ్ విభాగాల్లో ఎలాంటి ట్రేడింగ్ ఉండదని నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్, టీఎస్ఆర్ఎల్ ప్రకటించాయి. అయితే మహారాష్ట్రలో ఈరోజు ఆసెంబ్లీ ఎన్నికల ఓటింగ్ నేపథ్యంలో ఈ మేరకు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో కమాడిటీ మార్కెట్ బుధవారం

ఉదయం 9 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు మూసివేయబడుతుంది.

సాయంత్రం మాత్రం..

అయితే సాయంత్రం సెషన్ లో మళ్ళీ కమాడిటీ ఎక్స్చేంజ్ లో ట్రేడింగ్ కొనసాగుతుంది. ఇది సాయంత్రం 5 గంటల నుంచి రాత్రి 11:55 గంటల వరకు తెరిచే ఉంటుంది. కొన్ని వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల క్రయవిక్రయాలు రాత్రి 9 గంటల వరకు జరుగుతాయి. ఎన్నికల సంఘం మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల తేదీలను అక్టోబర్ 15, 2024న ప్రకటించింది. ఈ క్రమంలో 288 స్థానాలకు ఒకే దశలో ఎన్నికలు జరుగుతుండగా, 4,136 మంది అభ్యర్థులు బరిలో

రోజుకు రూ.7 డిపాజిట్ తో నెలకు రూ.5000 పెన్షన్ మోడి సర్కార్ అద్భుతమైన స్కీమ్

ప్రతి ఒక్కరూ తమ సంపాదన నుండి కొంత మొత్తాన్ని ఆదా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. వారి డబ్బు సురక్షితంగా ఉన్న ప్రదేశంలో పెట్టుబడి పెట్టాలని కోరుకుంటారు. అలాగే మంచి రాబడిని కూడా పొందుతారు. ఇది కాకుండా, కొంతమంది తమ వృద్ధాప్యాన్ని దృఢీకరించుకుని పెట్టుబడి పెట్టడంతోపాటు పెట్టుబడి

నుండి పదవీ విరమణ చేసిన తర్వాత ప్రతి నెలా ఒకేపాటి మొత్తం లేదా పెన్షన్ పొందే పథకం కోసం చూస్తారు. ఈ సందర్భంలో, ప్రభుత్వం అటల్ పెన్షన్ యోజన చాలా ప్రజాదరణ పొందింది. దీని చందాదారుల సంఖ్య 7 కోట్లకు చేరింది. ప్రభుత్వ అటల్ పెన్షన్ యోజన పదవీ విరమణ తర్వాత ఎటువంటి ఆర్థిక సమస్యలు

ఉన్నా, ఓట్ల లెక్కింపు శనివారం సెంటెంబర్ 23, 2024న జరుగుతుంది.

ఈరోజు బ్యాంకులకు కూడా సెలవు...

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా క్వాలిడర్ ప్రకారం సెంటెంబర్ 20 న మహారాష్ట్ర అంతటా అన్ని బ్యాంకులు మూసివేయబడతాయి. అంతరాయం లేని ఆర్థిక లావాదేవీలను నిర్ధారించడానికి, యూనిఫైడ్ పేమెంట్ ఇంటర్ఫేస్ ప్లాట్ఫారమ్లు, అన్ లైన్ బ్యాంకింగ్ వంటి డిజిటల్ బ్యాంకింగ్ సేవలు అందుబాటులో ఉంటాయని అధికారులు ప్రకటించారు.

నిన్న మార్కెట్ ఎలా ఉంది?

భారత స్టాక్ మార్కెట్లో వరుసగా ఏడు రోజు క్షీణత మంగళవారంతో ముగిసింది. సెన్సెక్స్ 239.37 పాయింట్ల లాభంతో 77,578.38 వద్ద, నిఫ్టీ-50 64.70 పాయింట్ల లాభంతో 23,472.75 వద్ద ముగిశాయి. హెచ్డీఎఫ్సీ బ్యాంక్, మహింద్రా అండ్ మహింద్రా షేర్ల పెరగడం మార్కెట్ ను బలపరిచింది. దేశీయ ఇన్వెస్టర్ల కొనుగోళ్ల కూడా ఇండెక్స్ కు మద్దతునిచ్చాయి. ట్రేడింగ్ సమయంలో సెన్సెక్స్ 1,100 పాయింట్లు పెరిగింది. అయితే నిఫ్టీలోని 50 కంపెనీలలో 27 కంపెనీల షేర్లు చివరి గంటలో అమ్మకాల కారణంగా లాభాలు పరిమితమయ్యాయి.

చివరి సమయంలో...

కానీ ట్రేడింగ్ చివరి గంటలో రష్యా, ఉక్రెయిన్ మధ్య పెరుగుతున్న ఉద్రిక్తత కారణంగా విదేశీ పెట్టుబడిదారులు భారీ అమ్మకాలు కారణంగా మార్కెట్ లాభాలను కోల్పోయింది. మంగళవారం నాటి సెషన్ లో విదేశీ ఇన్వెస్టర్లు రూ. 3411 కోట్ల విలువైన షేర్లను విక్రయించగా, దేశీయ సంస్థాగత ఇన్వెస్టర్లు రూ.2783.89 కోట్ల విలువైన షేర్లను కొనుగోలు చేశారు. అక్టోబర్ 2024 తర్వాత విదేశీ పెట్టుబడిదారుల అమ్మకాలు సెంటెంబర్ నెలలో కొనసాగుతాయి. సెంటెంబర్ మొదటి వర్షం రోజుల్లో విదేశీ ఇన్వెస్టర్లు రూ.22420 కోట్ల విలువైన షేర్లను విక్రయించారు.

రోజుకు రూ.7 డిపాజిట్ తో నెలకు రూ.5000 పెన్షన్ మోడి సర్కార్ అద్భుతమైన స్కీమ్

లేకుండా వృద్ధాప్యాన్ని సరదాగా గడవడానికి బాగా ప్రాచుర్యం పొందింది. ప్రభుత్వం పెన్షన్ కు హామీ ఇస్తుంది. మీరు ప్రతి నెలా చిన్న మొత్తాన్ని డిపాజిట్ చేయడం ద్వారా మీ వృద్ధాప్యాన్ని అర్థికంగా బలోపేతం చేయవచ్చు. ప్రతిరోజూ ఒక కప్పు డీ ధర కంటే తక్కువ పొదుపు చేయడం ద్వారా మీరు ప్రతి నెలా రూ. 5000 పెన్షన్ పొందవచ్చు. ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న అటల్ పెన్షన్ యోజన ద్వారా వృద్ధాప్యాన్ని హాయిగా గడవాలన్న కల నెరవేరుతుంది. ఇందులో రూ. 1,000 నుండి రూ. 5,000 వరకు పెన్షన్ పొందవచ్చు. ఈ పథకంలో పెట్టుబడికి వయోపరిమితి 18 నుండి 40 సంవత్సరాల వరకు నిర్ణయించబడింది.

ప్రతి నెలా 5000 రూపాయల పెన్షన్

ఈ పథకం కింద వింధన పాండులంటే కనీసం 20 ఏళ్లపాటు పెట్టుబడి పెట్టాల్సి ఉంటుంది. అంటే, మీకు 40 ఏళ్లు నిండి ఇంకా పెట్టుబడి పెట్టడం ప్రారంభిస్తే, మీకు 60 ఏళ్లు వచ్చిన వెంటనే మీకు పెన్షన్ రావడం ప్రారంభమవుతుంది. మీ వయస్సు 18 సంవత్సరాలు అనుకుందాం.. ఆపై ప్రతి నెలా 210 రూపాయలు డిపాజిట్ చేయడం ద్వారా పెన్షన్ పొందవచ్చు. ఈ పథకంలో రోజుకు కేవలం 7 రూపాయలు మాత్రమే. మీరు 60 తర్వాత నెలకు 5000 రూపాయల పెన్షన్ పొందవచ్చు. మరోవైపు, మీకు 1,000 రూపాయల పెన్షన్ కావాలంటే, మీరు ఈ వయస్సులో ప్రతి నెలా 42 రూపాయలు మాత్రమే డిపాజిట్ చేయాలి. మీ వయస్సును బట్టి పెన్షన్ కోసం కొంత మొత్తాన్ని ప్రతి నెలా డిపాజిట్ చేయాల్సి ఉంటుందని గుర్తించుకోండి. అటల్ పెన్షన్ యోజనలో చేరడం ద్వారా భార్యభర్తరెద్దరూ నెలకు 10 వేల రూపాయల వరకు పెన్షన్ పొందవచ్చు. మరోవైపు 60 ఏళ్లలోపు భర్త చనిపోతే భార్యకు వింధన సౌకర్యం లభిస్తుంది. భార్యభర్తరెద్దరూ మరణించినప్పుడు, నామినీకి మొత్తం డబ్బు తిరిగి వస్తుంది. ఇందులో మీ ఇన్వెస్ట్మెంట్ రూ.1.5 లక్షల వరకు వచ్చు అదా చేసుకోవచ్చు.